

Maturitná skúška 2013

**Správa
o výsledkoch externej časti a písomnej formy
internej časti
maturitnej skúšky**

z ruského jazyka úroveň B2

PhDr. Eva Gabrišová

Bratislava 2013

Obsah

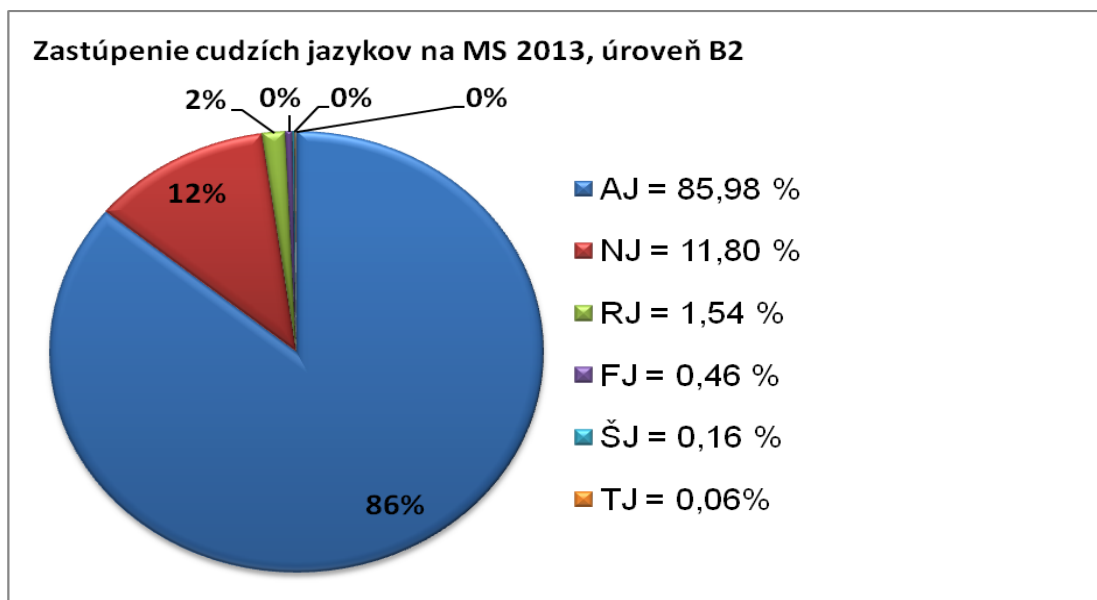
POUŽITÉ SKRATKY A POJMY	3
ÚVOD	4
1 CHARAKTERISTIKA TESTU EČ MS Z RUSKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B2.....	6
VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z RUSKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B2	9
Všeobecné výsledky	9
Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy	10
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja	11
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa	12
Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia	13
Rozdiely vo výsledkoch podľa známky	14
Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33 %	15
Prepojenie úspešnosti a percentilu	15
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností	16
2 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z RJ ÚROVEŇ B2.....	20
Charakteristiky položiek	21
Obťažnosť položky	22
Citlivosť – diskriminačná sila položky	27
Distribúcia úspešnosti a citlivosť	28
Neriešenosť	28
Medzipoložková korelácia – korelácia položky so zvyškom testu	28
Analýza položiek testu EČ MS z RJ úroveň B2, 2013	31
1. časť: <i>Listening</i> – obsahová analýza položiek	33
2. časť: <i>Language in Use</i> – obsahová analýza položiek	37
3. časť: <i>Reading</i> – obsahová analýza položiek	39
3 VYHODNOTENIE PFIČ MS Z RUSKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B2.....	44
ZÁVER A ODPORÚČANIA DO PRAXE.....	45
LITERATÚRA.....	47

Použité skratky a pojmy

NÚCEM	Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania
MS	maturitná skúška
RJ	ruský jazyk
EČ	externá časť (maturitnej skúšky)
IČ	interná časť (maturitnej skúšky)
PFIČ	písomná forma internej časti
ÚFIČ	ústna forma internej časti
SERR	Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky vydaný Radou Európy
SOŠ	stredná odborná škola
GYM	gymnázium
BA	Bratislavský (kraj)
BB	Banskobystrický (kraj)
KE	Košický (kraj)
NR	Nitriansky (kraj)
PO	Prešovský (kraj)
TN	Trenčiansky (kraj)
ZA	Žilinský (kraj)
P	percentuálny podiel žiakov
N	veľkosť štatistického súboru, počet žiakov
np	národný priemer
RJB2	označenie testu z ruského jazyka úroveň B2
Sig.	signifikancia, štatistická významnosť
P.Bis.	Point Biserial, parameter medzipoložkovej korelácie
r	korelačný koeficient, koeficient vecnej signifikancie
položka (testová)	příklad, úloha, otázka v teste určená na riešenie a hodnotená (0, 1) v hrubom skóre

Úvod

Dňa 13. marca 2013 sa konala externá časť maturitnej skúšky a písomná forma internej časti maturitnej skúšky z ruského jazyka (RJ) úroveň B2. Test z RJ úroveň B2 riešilo 265 gymnazistov z 39 škôl, čo predstavovalo 1,54 % všetkých maturantov maturujúcich z cudzích jazykov na úrovni B2.

Obr. 1 Zastúpenie cudzích jazykov na MS 2013 – úroveň B2

Priemerná úspešnosť žiakov v teste bola 51,9 %. Celkovo žiaci najlepšie zvládli časť počúvania s porozumením (70,4 %), následne gramatiky a lexiky (46,6 %) a najnižšiu úspešnosť dosiahli v časti čítanie s porozumením (38,6 %).

Na základe platnej legislatívy všetci žiaci gymnázií maturovali z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2. Žiaci SOŠ a konzervatórií si úroveň maturity z povinného cudzieho jazyka mohli vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2.

V zmysle vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 319/2008 Z. z. o uznávaní náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka v znení neskorších predpisov mohla byť žiakom, ktorí získali jazykový certifikát vybranej inštitúcie, uznaná náhrada maturitnej skúšky.

V školskom roku 2012/2013 na základe platného znenia vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách nadobudla účinnosť zmena v hodnotení úspešného zvládnutia maturitnej skúšky. Podľa tohto znenia, žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku z predmetu, ktorý má EČ MS a PFIČ MS, ak jeho hodnotenie z ústnej formy internej časti maturitnej skúšky:

- nie je horšie ako stupeň prospechu 3 – dobrý a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov alebo v externej časti získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov, alebo

- b) je stupeň prospechu 4 – dostatočný a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne v externej časti získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

Úspešnosť viac ako 33 % nedosiahlo 28 žiakov, čo je 10,56 % maturantov z ruského jazyka na tejto úrovni.

Cieľom externej časti (EČ) a písomnej formy internej časti (PFIČ) maturitnej skúšky (MS) je overiť a zhodnotiť tie vedomosti a zručnosti maturantov, ktoré nie je možné overiť v dostatočnej miere v ústnej forme internej časti maturitnej skúšky (ÚFIČ MS). Vysoká objektivita a validita skúšky zaručuje porovnateľné výsledky žiakov z celého Slovenska.

Cieľom našej správy je vyhodnotiť a zdokladovať korektnosť a exaktnosť maturitnej skúšky a spracovania jej výsledkov.

V prvej časti správy *Charakteristika testu EČ MS z ruského jazyka úroveň B2* charakterizujeme štruktúru testu, typy úloh a spôsob administrácie testu.

V druhej kapitole *Výsledky testu EČ MS z ruského jazyka úroveň B2* sa zameriavame na celkovú úspešnosť testu, úspešnosť podľa krajov, zriaďovateľa, pohlavia a známky.

Tretia časť *Interpretácia výsledkov testu EČ MS z RJ úroveň B2* ponúka informácie o psychometrických charakteristikách testu, ktoré nám slúžia na vyhodnotenie kvality testu a odhalenie kritických položiek. Zameriavame sa aj na analýzu možných príčin niektorých javov, ktoré sa potvrdili na základe štatistického spracovania výsledkov. V tejto časti taktiež navrhujeme postupy, ktoré môžu pomôcť k skvalitneniu vyučovacieho procesu na hodinách anglického jazyka, a preto by mohli byť vhodnou inšpiráciou pre učiteľov na stredných školách.

V štvrtej kapitole sa venujeme vyhodnoteniu PFIČ MS z ruského jazyka úroveň B2 a prezentujeme jej výsledky v súvislosti s porovnaním priemerných úspešností v jednotlivých častiach podľa platných kritérií hodnotenia pre šk. rok 2012/ 2013.

V Závere sumarizujeme štatistické zistenia smerované k hodnoteniu výkonov populačného ročníka a k overeniu meracieho nástroja, identifikujeme prípadné nedostatky v záujme budúceho skvalitnenia tvorby testov a v neposlednom rade podávame odporúčania do praxe. Informácie, ktoré správa prináša, sú určené tvorcom testov, didaktikom jednotlivých predmetov, učiteľom a kompetentným pracovníkom v problematike hodnotenia výsledkov vzdelávania.

Variant vyhodnoteného testu (5223) a *Kľúč správnych odpovedí* sú zverejnené na www.nucem.sk.

1 Charakteristika testu EČ MS z ruského jazyka úroveň B2

Test externej časti maturitnej skúšky z ruského jazyka úroveň B2 trvá 120 minút a obsahuje 80 úloh, pričom každá správna odpoveď sa hodnotí celočíselne 1 bodom. Test pozostáva z troch častí:

- *počúvanie s porozumením,*
- *gramatika a lexika,*
- *čítanie s porozumením.*

Obsahom a úrovňou náročnosti zodpovedá maturitný test úrovne B2 úrovni B2 Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) vydaného Radou Európy a je určený maturantom všetkých druhov stredných škôl, ktorí sa pripravujú na maturitnú skúšku z ruského jazyka a počas svojho štúdia dosiahli úroveň pokročilí.

Cieľom testu je preveriť jazykové kompetencie žiaka v týchto zručnostiach: počúvanie a čítanie s porozumením, lingvistická kompetencia. Test sa skladá z úloh s výberom odpovede (46) a z úloh s krátkou odpoveďou (34).

V časti *Počúvanie s porozumením*, ktorá obsahuje tri ukážky (tri nahrávky rôznej dĺžky), sa nachádza 13 úloh s výberom odpovede a 7 úloh s krátkou odpoveďou. V tejto časti majú žiaci preukázať, ako porozumeli informáciám v hovorenom prejave v ruskom jazyku. V rámci tejto časti testu sa preveruje najmä: celkové porozumenie textu, porozumenie hlavnej myšlienke, podstatným informáciám, špecifickým a dôležitým detailom, porozumenie a pochopenie vzťahov, názorov, pocitov, nálad, postojov, zámerov, rozoznanie komunikatívnu funkciu výpovedí.

Na riešenie tejto časti testu majú žiaci približne 30 minút. Žiak si vypočuje každý text dvakrát. Na prečítanie každej úlohy má žiak dve minúty. Na dokončenie práce na úlohách v rámci jednej nahrávky má žiak 30 sekúnd (úroveň B2).

Texty na počúvanie sú nahrané hovoriacimi, pre ktorých je daný cudzí jazyk rodným jazykom alebo pracovným jazykom, ktorý zvládli na pokročilej úrovni (C1, C2 SERR), používajú medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti, nehovoria miestnym dialektom, výslovnosť majú zreteľnú, tempo reči primerané. V textoch nie sú slangové, špecifické a málo frekventované technické výrazy, nahrávka je bez sprievodných rušivých zvukov. Nahrávky zodpovedajú ústnemu jazykovému prejavu, tematicky sú blízke cieľovej skupine – programy so súčasnou problematikou, rozhlasové a televízne upútavky, správy, príbehy, spoločenský styk, inštrukcie, odkazy, reklamné texty, prednášky. Texty nahrávok teda obsahujú akékoľvek všeobecné témy, ktoré sú v rozsahu vedomostí a skúseností žiakov a sú v súlade s cieľovými požiadavkami a vzdelávacími štandardmi z ruského jazyka. V nahrávkach sú zastúpené texty monologického (napr. rozprávanie, rozhlasové správy) aj

dialogického charakteru (dialógy, konverzácia viacerých účastníkov – rozhovor, diskusia, interview).

V rámci tejto časti testu majú žiaci riešiť úlohy, ako je určenie správnosti či nesprávnosti výpovede, výber z viacerých možností, priradovanie či doplňovanie. Každá položka v rámci počúvania s porozumením má hodnotu jedného bodu, spolu sa dá získať 20 bodov. V tejto časti testu sa nehodnotia pravopisné chyby, ale zohľadňuje sa obsahová správnosť odpovede.

V časti *Gramatika a lexika*, ktorá pozostáva z troch textov, sa nachádza 20 úloh s výberom odpovede a 20 úloh s krátkou odpoveďou. Odporúčaný čas na riešenie tejto časti testu je 45 minút. Texty obsahujú všeobecné témy, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote (diskusie, polemické články, reportáže, opisy, rozprávania, príbehy, populárno-náučné texty a ich zdrojmi sú denníky, časopisy, beletria, reklamné texty, brožúry, internet, atď.), ktoré sú v rozsahu vedomostí a skúseností žiakov a sú v súlade s cieľovými požiadavkami ruského jazyka a vzdelávacími štandardmi. Texty v tejto časti testu môžeme teda charakterizovať ako autentické, didakticky upravené pre danú úroveň alebo účelovo zostavené texty na primeranej úrovni náročnosti. Jazykové štruktúry a slovná zásoba v týchto textoch zodpovedajú danej úrovni (B2 SERR). Rozsah všetkých textov spolu pre úroveň B2 je približne 800 – 1000 slov.

V tejto časti sa testujú znalosti gramatických štruktúr a slovnej zásoby v rozsahu cieľových požiadaviek daného cudzieho jazyka a ich správne použitie v kontexte. Cieľom je tiež preveriť, či je žiak schopný vhodne a správne doplniť do textu chýbajúce slovo, použiť správnu gramatickú konštrukciu v kontexte či už na základe výberu z viacerých možností, alebo prostredníctvom uplatnenia produktívneho ovládania gramatiky a lexiky v súlade s komunikačnou úrovňou B2. Každá položka má hodnotu jedného bodu, spolu sa dá získať 40 bodov. Pri oprave sa vychádza z Kľúča správnych odpovedí. Pravopisné a gramatické chyby v tejto časti testu nie sú prípustné.

Časť *Čítanie s porozumením* obsahuje tri textové ukážky rôznej dĺžky a náročnosti. Rozsah všetkých textov spolu je približne 1000 – 1100 slov a pozostáva z 13 úloh s výberom odpovede a zo 7 úloh s krátkou odpoveďou. Odporúčaný čas na riešenie tejto časti testu je 45 minút. Texty sú prevzaté z autentických materiálov, texty sú tiež didakticky upravované. Texty nie sú zamerané len na problematiku každodenného života, ale využívané sú aj populárno-náučné texty, neobsahujú však odbornú vedeckú terminológiu (môže ísť o oznamy, opisy, rozhovory, súkromné aj úradné listy, inzeráty, ukážky zo súčasnej literatúry, novinové články, články z časopisov, kde zdrojom sú prevažne letáky, brožúrky, príručky, noviny, časopisy, internet a beletria). Témy vybrané do textov sú v súlade s cieľovými požiadavkami daného cudzieho jazyka a vzdelávacími štandardmi. Texty neobsahujú slangové výrazy a dialektizmy, texty však obsahujú aj určité percento neznámej slovnej zásoby (overenie, či žiak dokáže odhadnúť význam neznámej slovnej zásoby

z kontextu). Texty môžu byť doplnené vizuálnym materiálom (diagramy, tabuľky, obrázky). Každá položka má hodnotu jedného bodu, spolu sa dá získať 20 bodov.

Cieľom tejto časti je zistiť, ako žiaci porozumeli obsahu textu, či pochopili jeho hlavné myšlienky, základné súvislosti a vyriešili úlohy doplňovacieho typu, úlohy na určenie správnosti alebo nesprávnosti výpovede, či úlohy zamerané na priradovanie, ktoré si vyžadujú okrem iného aj prácu s logickou štruktúrou textu. Cieľom je teda preveriť schopnosť žiaka presne a efektívne čítať rôzne texty v ruskom jazyku, porozumieť im a získať z nich informácie potrebné na splnenie úloh. Preveruje sa globálne porozumenie, selektívne porozumenie, detailné porozumenie textu, odhad neznámych slov z kontextu, pochopenie logickej štruktúry textu, rozpoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí.

Spolu sa teda v teste nachádza 46 úloh s výberom odpovede a 34 úloh s krátkou odpoveďou. Za správnu odpoveď získava žiak 1 bod, za nesprávnu, alebo ak odpoveď neuvedie, 0 bodov. Testy boli vypracované s prihliadnutím na hodinovú dotáciu v danom predmete a korešpondujú s *Cieľovými požiadavkami na vedomosti a zručnosti maturantov z ruského jazyka pre úroveň B2*. Boli vytvorené dva varianty testov, ktoré sa líšili poradím úloh, resp. pri úlohách s výberom odpovede poradím alternatív odpovede.

Testovanie prebehlo na všetkých školách 13. marca 2013 a svoje odpovede zapisovali žiaci do samoprepisovacích odpoveďových hárkov. Kópiu odpoveďového hárka overil žiak podpisom, originál podpísali po vyhodnotení obidvaja hodnotitelia a predseda predmetovej maturitnej komisie. Oddelené kópie bez zásahu hodnotiteľov a predsedu predmetovej maturitnej komisie sú archivované v školách.

Hodnotenie odpovedí na úlohy s krátkou odpoveďou vykonával hodnotiteľ pod externým dozorom podľa centrálne vypracovaných pokynov. Originály všetkých typov odpoveďových hárkov boli zaslané na centrálnu spracovanie, následne skenované, automaticky vyhodnocované a postúpené na štatistické spracovanie v softvéri SPSS.

Výsledky testu EČ MS z ruského jazyka úroveň B2

Všeobecné výsledky

Štatistické hodnoty v tabuľke 1 reprezentujú psychometrické charakteristiky testu, ktoré nám dávajú podklad k interpretácii vlastností testu.

Úspešnosť žiaka je definovaná ako percentuálny podiel bodov za položky, na ktoré žiak odpovedal správne z celkového počtu bodov, ktoré mohol v teste získať. Hodnota *Maximum* uvádza maximálnu hodnotu úspešnosti, ktorá bola dosiahnutá, a hodnota *Minimum* minimálnu hodnotu úspešnosti, teda najnižší počet percent, ktorý dosiahol niektorý z testovaných žiakov. V teste EČ MS 2013 z ruského jazyka bolo dosiahnuté maximum 96,7 % a minimum 18,3 %.

Úspešnosť definujeme ako percentuálny podiel bodov za položky, na ktoré žiak správne odpovedal z celkového počtu bodov, ktoré mohol v teste získať. Aritmetický priemer úspešností všetkých žiakov riešiacich test je priemerná úspešnosť – národný priemer (np). Celková priemerná úspešnosť v teste z ruského jazyka úroveň B2 bola **51,9 %**.

Štandardná odchýlka (16,2) vyjadruje mieru rozptýlenia úspešnosti žiakov od aritmetického priemeru, vyjadruje teda priemer nameraných odchýlok úspešností všetkých žiakov od priemernej úspešnosti. Čím je jej hodnota väčšia, tým väčšie sú rozdiely vo výkonoch žiakov.

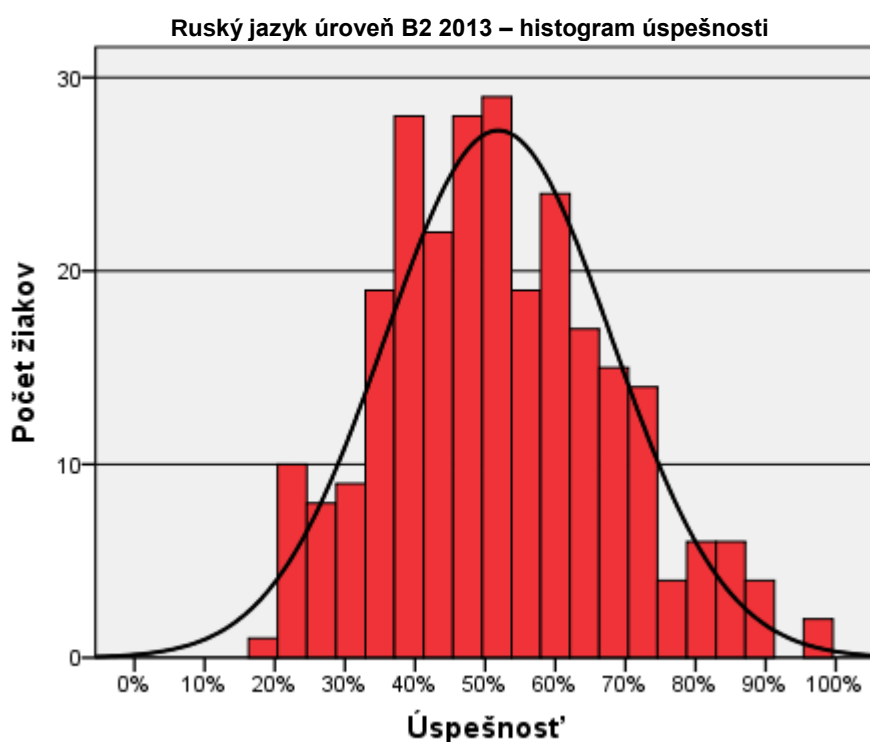
Štandardná chyba priemernej úspešnosti určuje presnosť vypočítania priemernej úspešnosti. Čím je hodnota štandardnej chyby priemernej úspešnosti menšia, tým presnejšie charakterizuje priemer testovaných populáciu. V teste EČ MS 2013 z ruského jazyka má hodnotu 1,0.

Cronbachovo alfa je koeficient reliability testu. Reliabilita testu (spoľahlivosť merania) určuje, do akej miery sa podarilo v teste vylúčiť vplyv náhodnosti, či by testovaní žiaci dosiahli rovnaké alebo podobné výsledky pri opakovanom testovaní podobnými úlohami. Spoľahlivosť merania sa vyjadruje hodnotami 0 až 1. Čím je hodnota bližšia k 1, tým je hodnota spoľahlivosti merania testom lepšia. Hodnota reliability v teste z ruského jazyka úrovne B2 bola **$\alpha = 0,908$** , čo predstavuje vysokú spoľahlivosť merania.

Štandardná chyba merania (4,9) je ukazovateľom presnosti merania. Čím je hodnota štandardnej chyby merania pre úspešnosť menšia, tým presnejšie je určený bodový odhad individuálneho výsledku žiaka.

Tab. 1 Výsledné psychometrické charakteristiky testu

Ruský jazyk úroveň B2 2013 psychometrické charakteristiky testu	Časť			
	Počúvanie	Gramatika	Čítanie	Spolu
Počet testovaných žiakov	265	265	265	265
Maximum	100,0	95,0	100,0	96,7
Minimum	25,0	12,5	,0	18,3
Priemer	70,4	46,6	38,6	51,9
Štandardná odchýlka	16,4	17,7	22,4	16,2
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	1,0	1,1	1,4	1,0
Cronbachovo alfa	,734	,867	,819	,908
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	8,5	6,5	9,5	4,9

Obr. 2 Výsledný histogram úspešnosti

Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy

Vzhľadom na platnú legislatívu, ktorá stanovuje podmienku, že všetci žiaci gymnázií maturujú z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2 a len žiaci SOŠ a konzervatórií si úroveň maturity z povinného cudzieho jazyka môžu vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2, test úroveň B2 písal len žiaci gymnázií. Z daného dôvodu je porovnávanie jednotlivých skupín žiakov podľa druhu školy s národným priemerom a medzi sebou irelevantné.

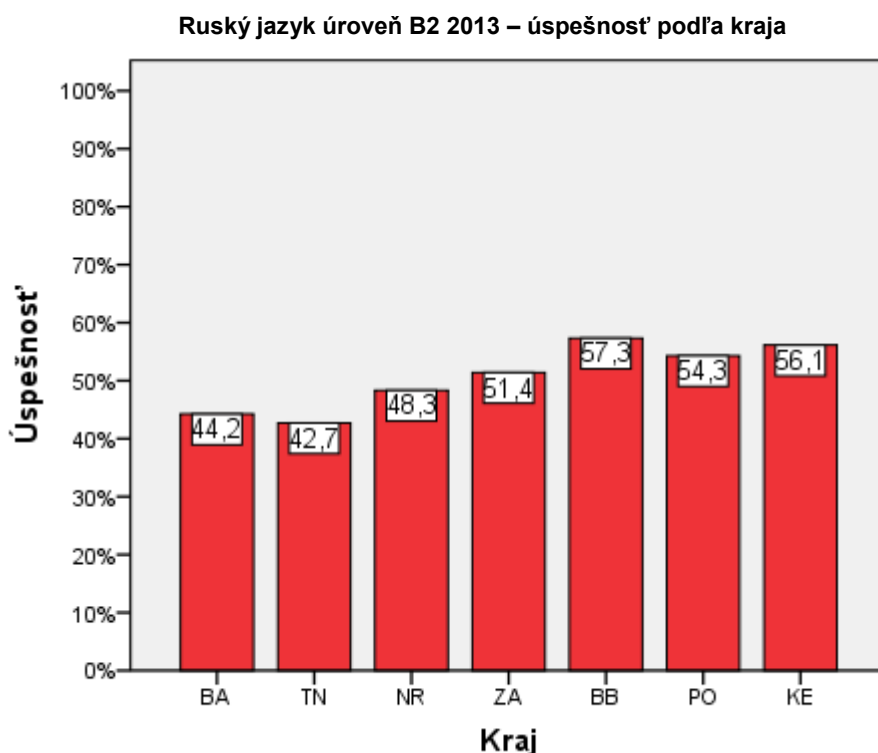
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja

Najvyššiu úspešnosť z ruského jazyka, úroveň B2, dosiahli žiaci Banskobystrického kraja (57,3 %) a najnižšiu žiaci Trenčianskeho kraja (42,7 %), pričom však nesmieme prehliadnuť rozdiely medzi krajinami v počtoch testovaných žiakov. Kým napríklad v Prešovskom kraji EČ MS písalo 121 žiakov, v Trenčianskom iba 4 a v Banskobystrickom iba 5. Rozdiely v úspešnosti podľa krajov znázorňuje obrázok 3 a tabuľka 2.

Tab. 2 Úspešnosť podľa kraja v porovnaní s národným priemerom

Národný priemer 51,9%							
Kraj	BA	TN	NR	ZA	BB	PO	KE
priemer (%)	44,2	42,7	48,3	51,4	57,3	54,3	56,1

Vecne významné rozdiely na úrovni miernej vecnej signifikancie sme identifikovali medzi dosiahnutou úspešnosťou žiakov BA a PO kraja a na úrovni strednej vecnej signifikancie medzi dosiahnutou úspešnosťou žiakov BA a KE kraja. Úspešnosť žiakov Bratislavského kraja bola nižšia ako národný priemer na strednej úrovni vecnej signifikancie. Priemerná úspešnosť ostatných krajov sa štatisticky významne nelíšila od priemeru.

Obr. 3 Úspešnosť podľa kraja

Štatistická významnosť (signifikancia) určuje mieru zhody alebo rozdielnosti dvoch porovnávaných skupín súboru, napríklad priemerných úspešností. Keďže štatistická významnosť sa preukáže už pri malých rozdieloch medzi úspešnosťami skupín, pre potreby pedagogických výskumov je vhodnejšia vecná významnosť (signifikancia) rozdielov

priemerných úspešností (r), ktorá aj pri veľkých súboroch zohľadňuje počet žiakov v jednotlivých porovnávaných skupinách. Škála koeficientu vecnej signifikancie sa pohybuje v rozpätí od 0 až 1. Čím je hodnota signifikancie bližšie k 1, tým sa zvyšuje sila významnosti, signifikancie rozdielu meraných hodnôt. Mieru zhody alebo rozdielnosti porovnávaných skupín podľa vecnej významnosti vyjadruje stupnica v nasledujúcej tabuľke. Pre účely našej správy považujeme za vecne významné len tie hodnoty, ktoré dosiahli aspoň miernu mieru vecnej významnosti (od 0,21).

Tab. 3 Klasifikácia miery vecnej významnosti

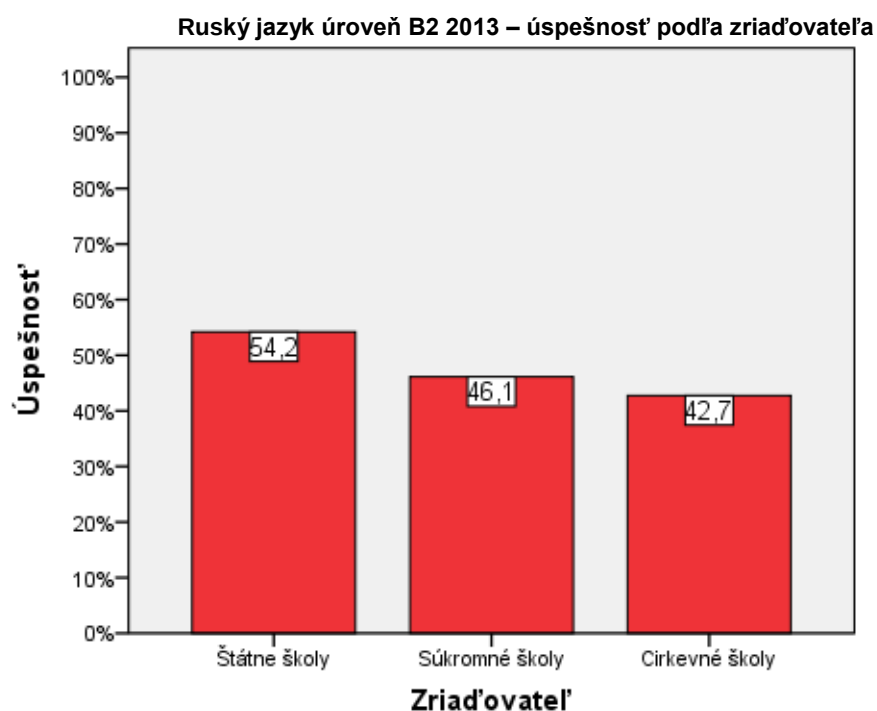
Hodnota vecnej významnosti r	Miera významnosti
0,00 – 0,10	žiadna
0,11 – 0,20	veľmi mierna
0,21 – 0,30	mierna
0,31 – 0,50	stredná
0,51 – 1,00	silná, veľmi silná až úplná

Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa

Ako vidno z obr. 4, najlepšie výsledky dosiahli žiaci štátnych škôl (54,2 %), žiaci súkromných škôl dosiahli priemernú úspešnosť 46,1 % a najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali v prípade cirkevných škôl (42,7 %), avšak žiaci cirkevných škôl predstavujú iba 2,6 % celej vzorky, preto ich výsledky s výsledkami žiakmi iných druhov škôl neporovnávame. Rozdiel medzi priemernou úspešnosťou štátnych a súkromných škôl bol významný na úrovni miernej vecnej signifikancie. Tabuľka 4 uvádza aj hodnoty vecnej signifikancie porovnávajúc výsledky škôl podľa zriaďovateľa s národným priemerom. Žiaci súkromných škôl dosiahli nižšiu úspešnosť oproti národnému priemeru na strednej úrovni vecnej signifikancie. Rozdiel úspešnosti žiakov štátnych škôl od národného priemeru nepovažujeme za významný a cirkevné školy neporovnávame s národným priemerom pre nízky počet žiakov v tejto skupine.

Tab. 4 Úspešnosť podľa zriaďovateľa v porovnaní s národným priemerom

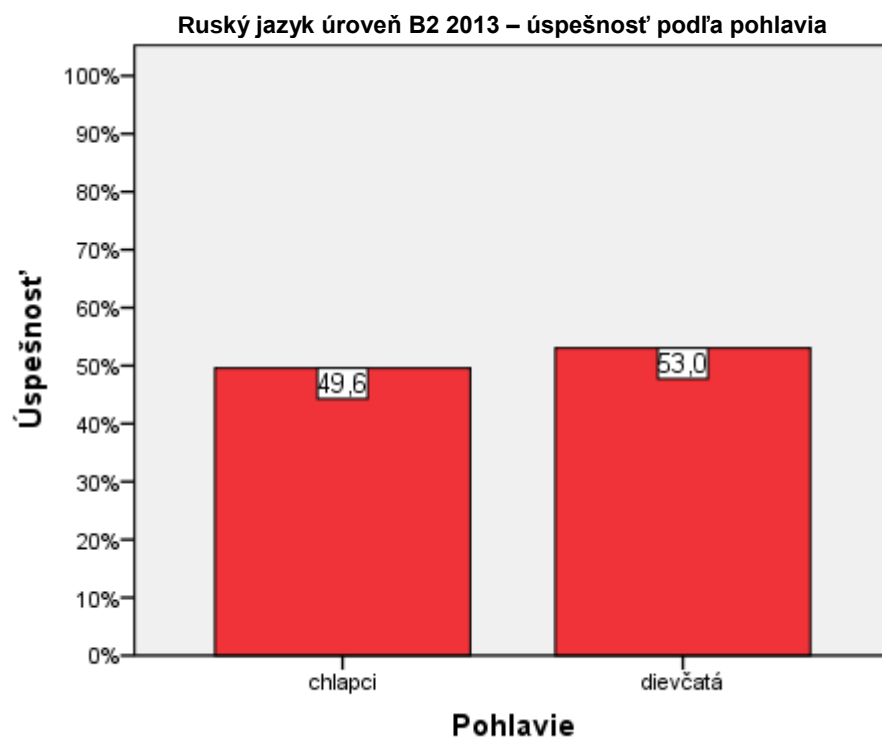
Národný priemer 51,9%			
zriaďovateľ	štátne školy	súkromné školy	cirkevné školy
priemer (%)	54,2	46,1	42,7
Sig.	,147	,328	,661

Obr. 4 Úspešnosť podľa zriaďovateľa

Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia

Výsledky chlapcov boli na úrovni výsledkov dievčat, nebol medzi nimi štatisticky významný rozdiel. Výsledky chlapcov a dievčat sú tiež porovnateľné s národným priemerom, hodnoty vecnej signifikancie nie sú významné.

Obr. 5 Úspešnosť podľa pohlavia

Tab. 5 Úspešnosť podľa pohlavia

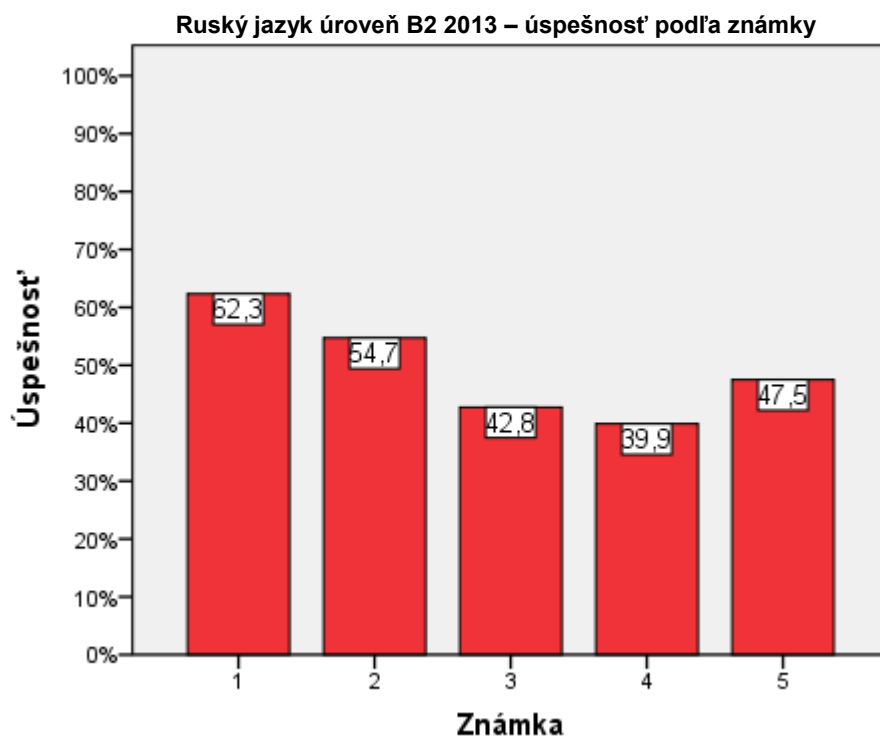
Národný priemer 51,9 %			
pohlavie	chlapci	dievčatá	spolu
priemer (%)	49,6	53,0	51,9
N	89	176	265

Rozdiely vo výsledkoch podľa známky

Žiaci v záhlaví odpovedových hárkov uviedli známku z ruského jazyka na svojom poslednom vysvedčení. Priemerná známka z ruského jazyka žiakov, ktorí ju uviedli na odpovedovom hárku, bola 2,23.

V testovanej populácii boli zastúpení v najväčšom pomere jednotkári (81) a dvojkári (77). Trojkárov bolo 73, štvorkárov 33 a päťkár bol jeden. Z dôvodu nízkeho počtu päťkárov vo vzorke nebudeme porovnávať úspešnosť tejto skupiny s ostatnými výkonnostnými skupinami.

Rozdiel medzi priemernou úspešnosťou jednotkárov a dvojkárov bol významný na miernej úrovni vecnej signifikancie. Trojkári a štvorkári dosiahli nižšiu úspešnosť ako jednotkári na silnej úrovni vecnej významnosti. Na strednej úrovni vecnej signifikancie boli významné rozdiely medzi dvojčkami a dvojčkami a medzi dvojčkami a štvorkármi.

Obr. 6 Úspešnosť podľa známky

Úspešnosť jednotkárov a dvojkárov bola vyššia ako národný priemer: úspešnosť jednotkárov na silnej, úspešnosť dvojkárov na miernej úrovni vecnej signifikancie. Trojkári a štvorkári dosiahli nižšiu úspešnosť oproti národnému priemeru na silnej úrovni vecnej významnosti.

Tab. 6 Úspešnosť podľa známky

Národný priemer 51,9 %					
známka	1	2	3	4	5
priemer (%)	62,3	54,7	42,8	39,9	47,5
Sig.	0,563	0,219	0,584	0,677	-

Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33 %

Úspešnosť viac ako 33 %, ktorá je podmienkou zvládnutia testu EČ, nedosiahlo 28 z 256 žiakov, čo predstavuje 10,56 % žiakov. Percentuálne rozdelenie počtu neúspešných žiakov v EČ MS 2013 uvádzame v tabuľke 7.

Tab. 7 Rozdelenie žiakov s úspešnosťou nižšou alebo rovnou 33 %

		chlapci	dievčatá	spolu
Druh školy	GYM	46,4 %	53,6 %	100 %

Prepojenie úspešnosti a percentilu

Úspešnosť žiaka v teste EČ MS vyjadrená v percentách zaokrúhlená na dve desatinné miesta sa uvádza na maturitnom vysvedčení. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia výsledku žiaka v testoch EČ MS je aj percentil, ktorý sa taktiež uvádza na maturitnom vysvedčení.

Percentil určuje percentuálne poradie žiaka v testovanej populácii. Dáva nám informáciu o tom, koľko percent žiakov celého súboru dosiahlo horší výsledok ako individuálny žiak. Tento údaj vypočítame tak, že účastníkov testovania usporiadame do poradia podľa dosiahnutej celkovej úspešnosti v teste a ich poradie vyjadríme hodnotou percentilu na stupnici od 0 – 100. Hodnotu percentilu zaokrúhľujeme na jedno desatinné miesto. Možno teda povedať, že percentil vyjadruje, aké percento žiakov dosiahlo horší výsledok. Napríklad, ak sa žiak umiestnil v 72. percentile, znamená to, že 72 % testovaných žiakov dosiahlo horší výsledok ako on a 28 % žiakov dosiahlo lepší alebo rovnaký výsledok.

Hodnotu úspešnosti žiaka vyjadrenú v percentách je vhodné sledovať vždy v súvislosti s percentilom. V tabuľke 8 uvádzame prepojenie úspešnosti s percentilom.

Tab. 8 Prepojenie úspešnosti a percentilu

Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
18,3	0,0	1
21,7	0,4	2
22,5	1,1	3
23,3	2,3	2
24,2	3,0	3
25,0	4,2	2
25,8	4,9	3
27,5	6,0	2
28,3	6,8	1
29,2	7,2	1
30,0	7,5	2
30,8	8,3	2
32,5	9,1	4
33,3	10,6	3
34,2	11,7	4
35,0	13,2	2
35,8	14,0	6
36,7	16,2	4
37,5	17,7	6
38,3	20,0	7
39,2	22,6	5
40,0	24,5	6
40,8	26,8	4
41,7	28,3	6
42,5	30,6	6
43,3	32,8	1
44,2	33,2	6
45,0	35,5	3
45,8	36,6	6
46,7	38,9	7
47,5	41,5	3
48,3	42,6	5
49,2	44,5	7
50,0	47,2	5
50,8	49,1	5
51,7	50,9	7
52,5	53,6	8
53,3	56,6	4

Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
54,2	58,1	3
55,0	59,2	3
55,8	60,4	4
56,7	61,9	6
57,5	64,2	3
58,3	65,3	5
59,2	67,2	6
60,0	69,4	6
60,8	71,7	5
61,7	73,6	2
62,5	74,3	5
63,3	76,2	4
64,2	77,7	6
65,0	80,0	2
66,7	80,8	4
67,5	82,3	3
68,3	83,4	2
69,2	84,2	4
70,0	85,7	2
70,8	86,4	3
71,7	87,5	3
72,5	88,7	3
73,3	89,8	4
74,2	91,3	1
75,8	91,7	2
77,5	92,5	1
78,3	92,8	1
80,0	93,2	3
81,7	94,3	2
82,5	95,1	1
83,3	95,5	1
84,2	95,8	1
85,0	96,2	3
86,7	97,4	1
88,3	97,7	1
90,0	98,1	1
90,8	98,5	2
96,7	99,2	2

Úspešnosť podľa jednotlivých zručností

Najvyššiu úspešnosť v tomto školskom roku dosiahli žiaci v časti *Počúvanie s porozumením* (70,4 %), v časti *Gramatika a lexika* dosiahli žiaci priemernú úspešnosť 46,6 % a najnižšiu priemernú úspešnosť sme zaznamenali v časti *Čítanie s porozumením* (38,6 %).

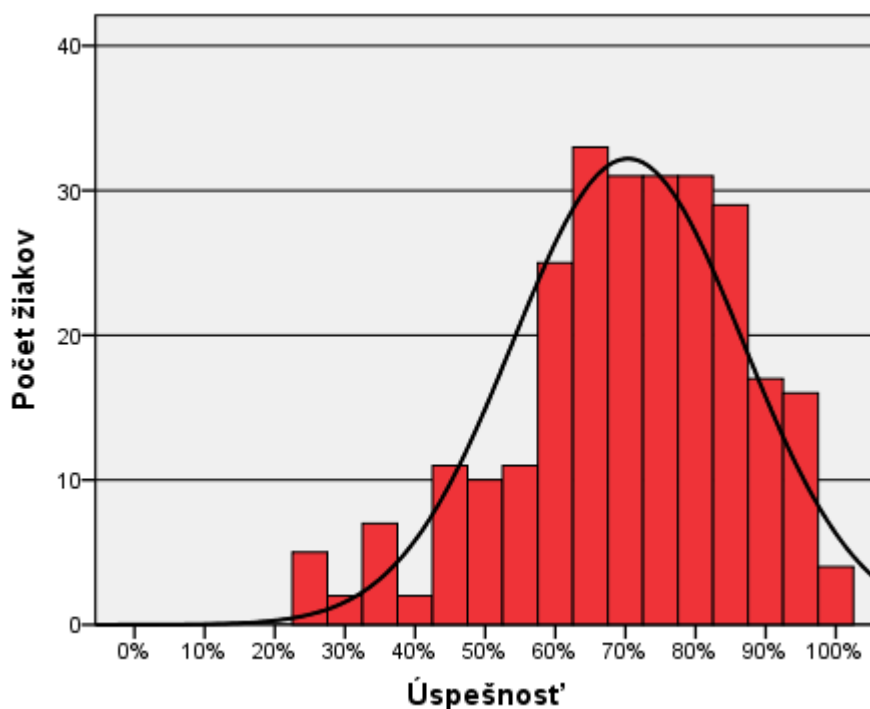
Globálne sa dá konštatovať, že časť testu *Počúvanie s porozumením* bola riešená s vysokou priemernou úspešnosťou. Obrázok 7 znázorňuje histogram tejto časti.

Práve v tejto časti testu sa nachádzalo najviac položiek, ktoré boli pre žiakov veľmi ľahké a úspešnosť zvládnutia sa pri nich pohybovala od 81,7 % do 91,6 %. Jedna položka vyšla na základe štatistických analýz ako veľmi ťažká (č. 20), mala však veľmi dobrú citlivosť a spoľahlivo rozlíšila žiakov všetkých výkonnostných skupín. Takmer všetky položky z tejto časti testu mali vyhovujúcu citlivosť. Výnimkou je položka č. 8, ktorá sa ukázala jednak ako veľmi ľahká (88,5 % ťažnosť), a jednak vykázala zápornú hodnotu citlivosti, čo znamená, že celkovo v teste najmenej úspešní žiaci ju riešili s väčšou priemernou úspešnosťou ako žiaci celkovo v teste úspešní. Podobne to bolo aj pri položke č. 13, ktorá patrila medzi ľahké položky (33,6 % ťažnosť). Naopak, najlepšie žiakov jednotlivých výkonnostných skupín rozlíšila stredne náročná položka č. 16.

Žiaci mierne zlyhávali v riešení položiek, ktoré si vyžadovali zachytenie špecifických informácií obsahujúcich náročnejšiu slovnú zásobu alebo zložitejšie gramatické štruktúry, kľúčové pre pochopenie informácie. Miernejšie problémy spôsobovalo aj riešenie položiek zameraných na zachytenie dvoch po sebe nasledujúcich informácií potrebných pre správne riešenie zadanej úlohy alebo aj identifikovanie informácie, ktorá sa v nahrávke nenachádzala.

Žiaci na druhej strane veľmi úspešne riešili niektoré položky zamerané na zachytenie hlavnej informácie (úspešnosť riešenia od 75 – 95 %), tiež tie, ktoré vyžadovali zapojenie len nižších myšlienkových operácií a k ich úspešnému riešeniu sa žiak dopracoval tým spôsobom, že informácie boli explicitne uvedené v nahrávke vo veľmi podobnom tvare, v akom sa nachádzali v zadaní úlohy.

**Ruský jazyk úroveň B2 2013 – histogram úspešnosti
v časti počúvanie**

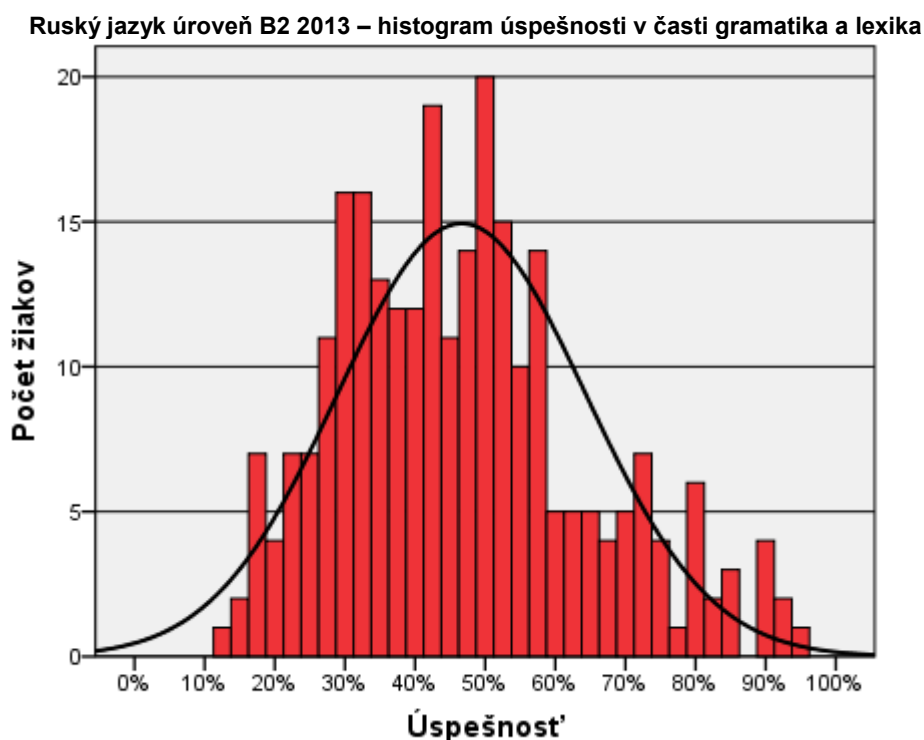

Obr. 7 Histogram úspešnosti v časti počúvanie

Ako sme už uvádzali vyššie, v časti *Gramatika a lexika* dosiahli žiaci priemernú úspešnosť 46,6 %, z toho 6 položiek bolo pre žiakov veľmi ľahkých (zvládlo ich od 80,2 % do 86,3 % žiakov) a 5 položiek patrilo k veľmi ťažkým (obťažnosť oscilovala medzi 13 % – 16,8 %). Väčšina položiek dostatočne citlivo rozlišovala medzi žiakmi jednotlivých výkonnostných skupín. Na mnohých školách sa pri vyučovaní anglického jazyka kladie menší dôraz na zvládnutie gramatiky, pričom práve táto oblasť je pre mnohých žiakov najobávanejšou časťou testovania. Môžeme globálne konštatovať, že žiaci mali menšiu úspešnosť riešenia v úlohách vyžadujúcich si produkciu krátkej odpovede (v niektorých položkách je priemerná úspešnosť riešenia len od 7 % do 27 %). Histogram úspešnosti v časti gramatika a lexika je uvedený nižšie (obr. 8).

Vo všeobecnosti mali žiaci väčšie problémy s predložkovými väzbami, alebo menej frekventovanými výrazmi – ustálenými slovnými spojeniami. Problém im spôsobujú aj niektoré spôsoby tvorenia slov, najmä tvorenie slov pomocou predpôn alebo zmenou v kmeni slova.

Položky zamerané na testovanie gramatickej a lexikálnej kompetencie s výberom odpovede vykazujú vyššiu mieru úspešnosti (v niektorých položkách je priemerná úspešnosť od 80 % do 88 %). Lepšie riešené položky v tejto časti boli zamerané na jednoduchšie gramatické (zámená, vyjadrenia množstva, prítomný čas priebehový) alebo lexikálne jednotky. V rámci tvorenia slov lepšie pracovali so slovami, ktoré vytvárali pomocou prípon alebo s využitím predpôn.

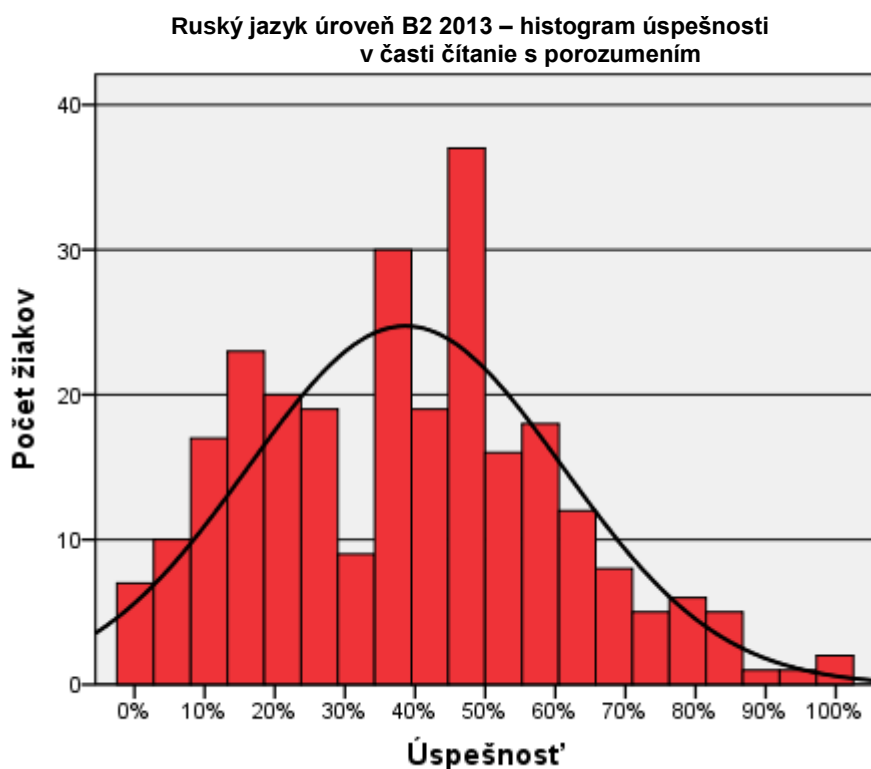

Obr. 8 Histogram úspešnosti v časti gramatika a lexika

Najslabšia úspešnosť bola dosiahnutá v časti *Čítanie s porozumením*. V tejto časti testu nebola podľa štatistických analýz žiadna položka pre žiakov veľmi ľahká, ľahká bola pre žiakov položka č. 72, položka č. 63 sa ako jediná zaradila medzi veľmi ťažké položky, ostatné spadali do pásma stredne obťažných položiek. Okrem položky č. 68 mali všetky veľmi dobrú citlivosť a spoľahlivo rozlíšili v teste menej úspešných žiakov od tých úspešnejších, pričom v tejto časti testu sme zaznamenali aj najcitlivejšie rozlišujúcu položku, ktorou bola položka č. 78 s citlivosťou 88,5 %.

Položky č. 76 – 80 mali vyššiu neriešenosť, čo bolo spôsobené tým, že viac ako pätina žiakov sa k ich riešeniu ani nedostala. Nižšia úspešnosť v niektorých úlohách tejto časti môže súvisieť s tým, že žiakom stále robí problém zvládnuť úlohy zamerané na čítanie s porozumením v kontexte ukážok. Ďalším faktorom môže byť i skutočnosť, že táto časť je zaradená na konci testu, čo sa prejavilo jednak v neriešenosti, a jednak vo vyššom počte chýb spôsobenom časovým stresom u tých žiakov, ktorí si nerovnomerne rozdelili čas na riešenie jednotlivých úloh testu. Asi v jednej štvrtine položiek v rámci tejto časti nedosiahli žiaci priemernú úspešnosť nad 50 %. Z nich najproblematickejšie dopadli položky s krátkou odpoveďou vyžadujúce si doplnenie slov do zhrnutia textu. Úplne najťažšími položkami pre žiakov, v ktorých sa rozpätie priemernej úspešnosti pohybovalo od 4 % do 19 %, boli také položky, v ktorých museli informácie z textu nielen nájsť, ale aj doplniť ich v inom tvare do

zhrnutia textu. Horšie riešenými boli aj niektoré položky zamerané na priradovanie viet do kontextu – v hľadaní logických súvislostí v rámci textu s využitím lexikálnych a gramatických vedomostí. Na druhej strane sa ukázalo, že žiaci efektívne riešili aj niektoré úlohy na určenie správnosti a nesprávnosti výrokov (60 % – 90 %). Vysoká úspešnosť (91 – 88 %) bola dosiahnutá aj pri jednoduchších položkách spadajúcich do zhrnutia textu, a teda môžeme konštatovať, že žiaci úspešne zvládali aj produkciu krátkych odpovedí do zhrnutia textu za predpokladu, že stačilo informáciu správne pochopiť, lokalizovať a použiť v tej istej podobe v zhrnutí textu. Stále platí skutočnosť, že žiaci sú dobrí v úlohách, ktoré obsahujú ľahké a veľmi frekventované jazykové výrazy.

Obr. 9 Histogram úspešnosti v časti čítanie s porozumením

2 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z RJ úroveň B2

Test externej časti maturitnej skúšky z ruského jazyka úrovne B2 je pripravovaný tímom odborníkov podľa *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z ruského jazyka úroveň B2*.

Tento test zaraďujeme medzi testy NR (*Norm Referenced*), teda testy relatívneho výkonu. Cieľom testu je vzájomne porovnať výsledky žiakov a zoradiť ich podľa dosiahnutej úspešnosti. NR testy musia nevyhnutne obsahovať položky s rôznym stupňom obťažnosti, aby žiakov rozlíšili. Opakom takýchto testov sú testy overovacie – CR (*Criterion Referenced*), označované ako testy absolútneho výkonu, ktorých cieľom je overiť, či si žiak osvojil určité poznatky. Výsledok žiaka sa neporovnáva s výsledkami iných žiakov, ale s vopred určenými kritériami. V týchto testoch by mal byť zastúpený každý tematický celok učiva, reprezentovaný dostatočným počtom úloh.

Na to, aby sme mohli výsledky testu EČ MS z ruského jazyka považovať za spoľahlivé, musíme poznať vlastnosti testu. V tejto časti analýzy sa zameriavame na vlastnosti jednotlivých položiek, ktoré dokladujú charakter a kvalitu NR testu.

V prvej fáze je potrebné preukázať porovnateľnosť variantov testu z ruského jazyka. Distribúcia týchto variantov medzi žiakmi bola takmer rovnaká. *Variant 5223* písalo 131 žiakov a *variant 5424* písalo 134 žiakov. Priemerná úspešnosť v oboch variantoch bola 52,3 % a 51,5 %. Reliabilita v jednotlivých častiach variantov testu bola porovnateľná.

Tab. 9 Úspešnosť žiakov podľa variantov testu

	Variant	N	Priemer
Úspešnosť	5223	131	52,3
	5424	134	51,5

Tab. 10 Reliabilita jednotlivých častí testu

Variant	Počúvanie	Gramatika	Čítanie	Spolu
5223	,680	,856	,820	,897
5424	,773	,877	,821	,918

Taktiež porovnateľná bola aj obťažnosť oboch variantov. Medzi zodpovedajúcimi si položkami vo variantoch neboli vecne významné rozdiely. Oba varianty môžeme považovať za ekvivalentné. Ďalšie analýzy sa budú vzťahovať k položkám variantu 5223.

Charakteristiky položiek

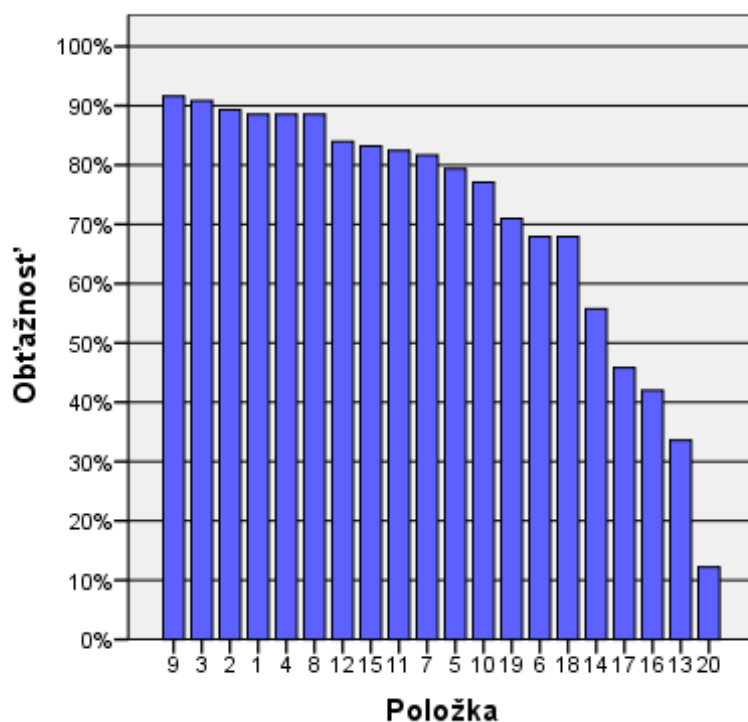
V tejto časti sa budeme venovať charakteristikám položiek, ako sú obťažnosť, citlivosť, nedosiahnutosť, vynechanosť, neriešenosť a korelácia medzi položkou a zvyškom testu, pričom urobíme analýzu vybraných položiek v súvislosti s týmito charakteristikami. Súhrnné charakteristiky položiek sú uvedené v tabuľkách 14 – 16. Problematické hodnoty sú farebne zvýraznené.

Obťažnosť položky je v našej správe chápaná ako percentuálny podiel žiakov, ktorí správne riešili danú položku. Z hľadiska zabezpečenia vysokej reliability je optimálne, aby sa obťažnosť väčšiny položiek pohybovala okolo 50 %. Rozdelenie položiek podľa percentuálnej hodnoty obťažnosti uvádza nasledujúca tabuľka.

Tab. 11 Klasifikácia položiek podľa obťažnosti

Hodnota obťažnosti v %	Obťažnosť položky
(0; 20)	veľmi obťažná
(20; 40)	obťažná
(40; 60)	stredne obťažná (okolo 50,0 % optimálna)
(60; 80)	ľahká
(80; 100)	veľmi ľahká

Z obrázka č. 10 je vidno, že najobťažnejšia položka v časti *Počúvanie s porozumením* bola položka č. 20 (12,2 %). V tejto časti boli 4 položky s nižšou úspešnosťou ako 50 %.

Obr. 10 Graf obťažnosti položiek – počúvanie s porozumením, úroveň B2

Pozrieme sa na to, čo mohlo žiakom robiť problémy, prípadne čo žiakom išlo vynikajúco.

06. When Carrie was offered use of a private company aeroplane, she .

- A. accepted the offer
- B. refused the offer
- C. paid for it
- D. used it once

Východiskový text nahrávky:

- A: *The company granted you free access to its private jets after winning Idol. Where would you fly?*
 B: *I had to turn it down, because I would have had to pay taxes on it, and that would have been more money than I had!*

Najviac žiakov si zvolilo správnu možnosť B, pomerne vysoký počet žiakov si vybral distraktor A. K správne mu riešeniu položky musel žiak poznať najmä synonymický výraz k *refuse - turn down* (preklad: odmietnuť).

Ďalšou menej úspešne riešenou položkou bola napríklad položka č. 5, ktorej priemerná úspešnosť riešenia bola 51,2 %. Položka bola zaradená v prvej úlohe v časti počúvanie s porozumením.

05. *Carrie is delighted that currently she doesn't have to take care of .*

- A. *laundry and shopping*
- B. *shopping and finances*
- C. *cooking and shopping*
- D. *grass and finances*

Východiskový text nahrávky:

I love to go to the grocery store. It makes me happy to have a full fridge and a full pantry. I hate sending my laundry out. I don't like the thought of other people washing my clothes. What I am happy not doing? Lawn care. And I have a business manager who pays my bills.

Správnu odpoveď D si volilo najviac žiakov, viacerí si však volili aj distraktor A či B. Mnohí žiaci zjavne zachytili len niektoré slová, ktoré boli zvolené v distraktoroch a vyskytovali sa v nahrávkach, ale nepočúvali s porozumením. Naopak najúspešnejšie riešenými položkami boli položky č. 16 (94,6 %), 13 (85,4 %) a 10 (84,3 %). Z nich položky 10 a 13 boli súčasťou druhej úlohy v časti počúvanie s porozumením a položka č. 16 bola v tretej úlohe.

16. *Not being included in a group.*

Východiskový text nahrávky:

For many children and teenagers, the biggest fear is not being a part of a group, because in such a case they feel lost. If children are not included socially, try to find out why. Are their social skills in need of improvement? Is this why a group is not interested in them? It's probably a good idea to cooperate with his teachers or a school psychologist to see if they have any suggestions about how to make them socially more acceptable.

Položka 16 bola zameraná na počúvanie s porozumením, žiak k správne mu riešeniu dospel vtedy, keď správne priradil vyššie vybranú časť v nahrávke k vete. Predpokladáme, že žiakom k správnej odpovedi dopomohlo hlavne to, že slovo *group* odznelo priamo v nahrávke a ide o frekventovaný výraz. Tieto isté skutočnosti mohli napomôcť žiakom v položkách 10 a 13 (*led to bankruptcy – went bankrupt/ share profits – profit-sharing plan*).

10. Ford's focus on car design led to the bankruptcy of the Detroit Automobile Company.
(A) true (B) false (C) not stated

Východiskový text nahrávky:

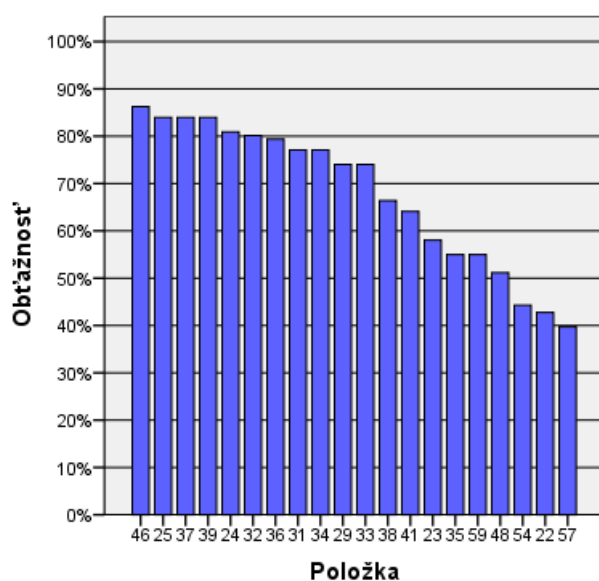
The Detroit Automobile Company, however, went bankrupt soon afterward because Ford continued to improve the design instead of selling cars.

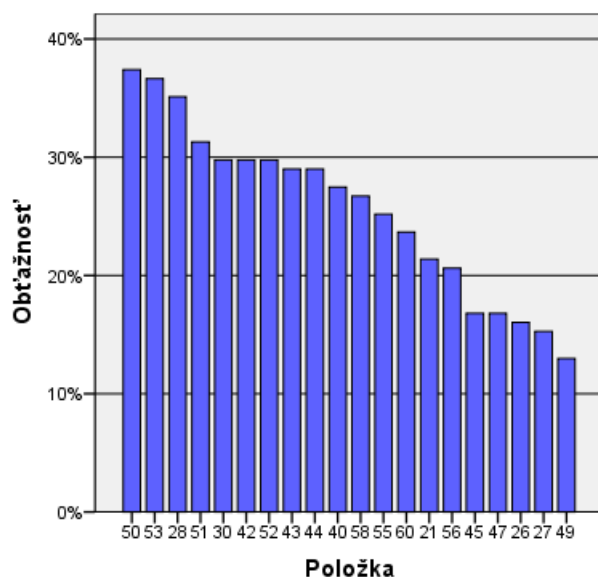
13. Henry Ford motivated his employees by giving them a chance to share profits.
(A) true (B) false (C) not stated

Východiskový text nahrávky:

Ford also offered his employees an innovative profit-sharing plan. On the other hand, Ford was firmly against labour unions in his plants.

V časti *Gramatika a lexika* žiakom robila najmenšie problémy položka č. 46 (86,3 %). Medzi úspešne riešenými položkami boli aj položky č. 32 (87,7 %) a č. 37 (82,9 %). Obrázok 11 znázorňuje obťažnosť všetkých položiek v časti *Gramatika a lexika*. Vidíme, že všetky položky na spodnom diagrame boli pre žiakov také náročné, že ani pri jednej z nich nedosiahla priemerná úspešnosť ich riešenia hranicu 40 %.

Obr. 11 Graf obtiažnosti položiek – gramatika a lexika, úroveň B2

V položke č. 45 bolo treba vytvoriť zo slova *amaze* – *amazing*. V položke č. 32 bolo treba vybrať možnosť (C) *there*. Distraktor B ani D si žiaci prevažne nevyberali, o niečo viac, ale stále pomerne málo žiakov si volilo distraktor A. V položke 37 bola správna odpoveď C, tú si volilo aj najviac žiakov. Distraktor A ani B si žiaci takmer vôbec nevolili, o niečo viac, ale stále pomerne málo žiakov si volilo distraktor D.

45. The (*amaze*) thing about the lunch is that it brings together such an...

32. When Toby went to daycare in England was one teacher for every five pupils, ...
(A) it (B) that (C) there (D) this

37. Sasha finds herself little things, like quality sausages and bacon.
(A) sharing (B) dividing (C) missing (D) losing

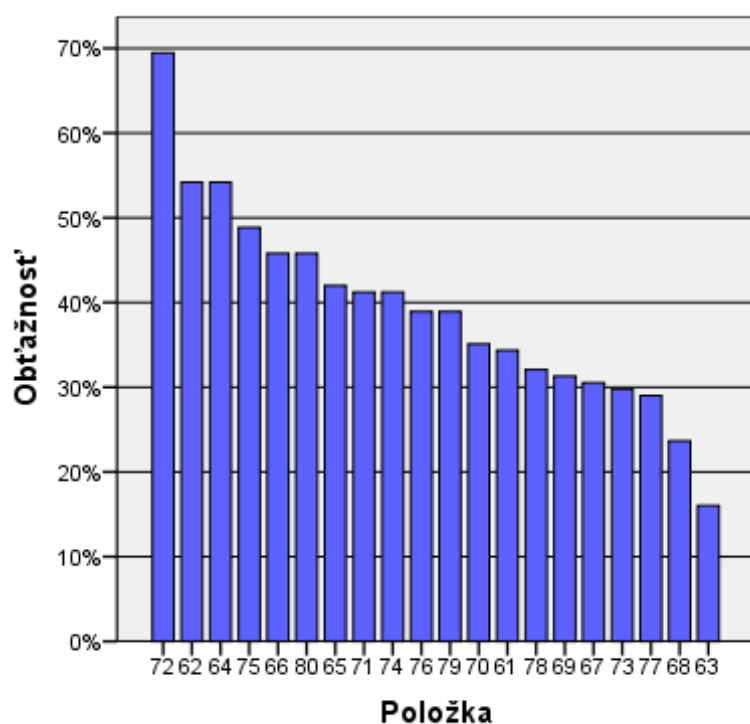
Najvyššiu obtiažnosť sme v tejto časti testu zaznamenali v prípade položky č. 58 a 59 (7,1 % a 7,4 %), ktoré boli súčasťou úlohy s krátkou odpoveďou. Správnu odpoveďou v položke 59 malo byť *with*, a v položke č. 59 *if/when*. Medzi tie najťažšie položky v tejto časti patrí aj položka č. 40 – zaradená do úloh s výberom odpovede, obsahujúca menej frekventovaný výraz *make go* (správne odpovedalo len 11 % žiakov). Najviac žiakov si volilo nesprávne výrazy *make a line* (52 % žiakov) alebo *make a circle* (20 %) či dokonca *make a distance* (17 %).

58. Denmark, of course, is synonymous design, best seen in the Kunstindustrimuseet and the smaller Danish Design Centre.

59. Visitors should take the train to Humlebaek and head for Louisiana, one of the most interesting modern art museums in the world modern art is their priority.

40. She is trying to make a of life in Australia.
(A) line (B) go (C) circle (D) distance

V časti Čítanie s porozumením bola pre žiakov najobťažnejšia položka č. 63 (16 %), pričom 10 ďalších položiek nedosiahlo ani hranicu 40 % priemernej úspešnosti. Obrázok 12 znázorňuje graf obťažnosti všetkých položiek v časti čítanie s porozumením.

Obr. 12 Graf obťažnosti položiek – čítanie s porozumením, úroveň B2

V položke č. 76 žiak musel informáciu nielen v texte nájsť, ale do vety ju doplniť v inom tvare, než v akom sa nachádzala v texte (*president* – *presidency*). Správnou odpoveďou v položke 78 bolo: *illiterate/ illiterates/ analphabets*.

76. One term of lasts four years. (1 word)

Východiskový text:

Iceland is a republic, with a written constitution and a parliamentary government. The head of state is the president, who is elected by popular vote and serves a term of four years.

78. Less than 1 per cent of Icelanders are . (1 word)

Východiskový text:

Danish and English are mandatory languages to learn, and the literacy rate is over 99%, which is the highest percentage in the world.

Najvyššiu úspešnosť riešenia v tejto časti mali položky č. 75 (90,5 %) a č. 69 (89,3 %). V položke č. 75 mali žiaci na základe východiskového textu doplniť do vety *Danish, English* alebo *English, Danish*. V položke 69 musel žiak lokalizovať odpoveď v texte rozčlenenom na odseky, k správne riešenie dospel, ak poznal kľúčovú slovnú zásobu – *surname, death, died, adopted* ako aj časovú následnosť udalostí.

75. Apart from Icelandic, and are required in schools. (2 words)

Východiskový text:

The official language is Icelandic, which is considered a Nordic language. It has not changed much from the first settlers of Iceland. Danish and English are mandatory languages to learn.

69. Garry's surname was changed before his father's death.

(A) true

(B) false

Which of the paragraphs (a) – (e) supports your answer?

Východiskový text:

Garry Kasparov was born Garik Kimovich Weinstein in 1963 in Baku to an Armenian mother and Russian Jewish father. He first began the serious study of chess after he came across a chess problem set up by his parents and proposed a solution. His father died of leukemia when he was seven years old. At the age of twelve, he adopted his mother's Armenian surname.

Citlivosť – diskriminačná sila položky je schopnosť položky rozlíšiť dobrých a slabších žiakov. Ak všetkých žiakov rozdelíme podľa vzostupnej úspešnosti do piatich skupín (od 5 do 1), tak rozdiel úspešnosti najlepšej (1) a najslabšej (5) skupiny je hodnota citlivosti položky. Citlivosť menšiu ako 0 % (záporná hodnota) považujeme za kritickú, citlivosť v rozpätí 0 – 20 % považujeme za nedostatočnú a citlivosť nad 30 % charakterizuje vhodnú položku – je teda vyhovujúca. Položky podľa citlivosti rozdeľuje aj nasledujúca tabuľka.

Tab. 12 Rozdelenie položiek podľa citlivosti

Hodnota citlivosti	Miera citlivosti
menej ako 0,0 % záporná hodnota	kritická
0,0 % – 30,0 %	nedostatočná
nad 30,0 %	vyhovujúca

Ako vidno z tabuliek 14 – 16, 24 položiek nedosiahlo citlivosť vyššiu ako 30 %, čo však napriek zápornej hodnote dvoch z nich neznižuje vhodnosť a kvalitu daného testu z hľadiska citlivosti či diskriminačnej sily položiek.

Distribúcia úspešnosti a citlivosť sa interpretuje grafmi, ktoré podrobnejšie znázorňujú vzťah medzi výkonnosťou v celom teste (delenie na 5 skupín na osi x) a ich priemernými úspešnosťami v danej položke na osi y. V prvej pätine (1) sa nachádzajú žiaci s najvyššou percentuálnou úspešnosťou riešenia testu, poslednú skupinu (5) tvoria najmenej úspešní žiaci. Grafy distribúcie úspešnosti pomáhajú charakterizovať, ako v danej položke súvisí úspešnosť jej riešenia s celkovou výkonnosťou žiaka. Vľavo pri každom grafe je uvedená citlivosť položky.

Neriešenosť položky je percentuálny podiel žiakov, ktorí na položku neuviedli odpoveď, a predstavuje súčet nedosiahnutých a vynechaných riešení. **Vynechanosť** položky nastáva vtedy, ak žiak položku neriešil, ale niektorú z nasledujúcich ešte riešil. **Nedosiahnutosť** položky vyjadruje skutočnosť, že žiak túto položku neriešil a zároveň neriešil ani žiadnu z nasledujúcich položiek. Za kritickú považujeme hodnotu neriešenosti vyššiu ako 50 %.

Ako vidno z tabuliek 14 – 16, posledné položky testu sa vyznačovali vyššou neriešenosťou, čo sa dalo predpokladať na základe skutočnosti, že niektorí žiaci sa pre nesprávne rozvrhnutie času nedostanú k riešeniu všetkých položiek, pričom práve posledné položky testu bývajú z tohto hľadiska najviac rizikové. Celkovo však z ukazovateľov v tabuľke 16 môžeme skonštatovať, že časový limit 120 minút je pre tento typ testu úrovne B2 dostačujúci.

Medzipoložková korelácia – korelácia položky so zvyškom testu určuje vzťah medzi úspešnosťou položky a úspešnosťou vo zvyšných položkách testu a vypovedá o reliabilite testu, čiže o vnútornej konzistencii jeho položiek. Táto charakteristika je uvedená prostredníctvom koeficientu korelácie *Point Biserial* medzi úspešnosťou vybranej položky a sumou úspešností všetkých ostatných položiek v poslednom stĺpci tabuliek 14 – 16. Hodnoty *P. Bis.* uvádzame v stonásobku skutočnej hodnoty pre lepšiu čitateľnosť. Čím väčšia je kladná hodnota *P. Bis.* položky, tým väčší podiel v teste celkove úspešnejších žiakov a menší podiel menej úspešných žiakov odpovedalo správne na položku. Položky č. 8 a 40 dosiahli zápornú hodnotu *P. Bis.* Ostatné položky vykazujú kladné hodnoty a viac ako polovica nad 30, čo možno uviesť ako dôkaz o dobrej kvalite testu z hľadiska medzipoložkovej korelácie. Rozdelenie položiek podľa *P. Bis.* je v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 13 Klasifikácia položiek podľa *P. Bis.*

Hodnota <i>P. Bis.</i>	Rozlišovacia schopnosť položky
záporná hodnota	nerozlišuje dobrých a slabých žiakov
hodnota okolo 0	veľmi slabá rozlišovacia schopnosť

hodnota väčšia ako 30

dobrá rozlišovacia schopnosť

Ďalšie časti tejto kapitoly budeme venovať analýze vybraných položiek, ktorých charakteristiky považujeme za zaujímavé pre pedagógov, odbornú i širšiu verejnosť a ponúkneme interpretáciu daných charakteristík. Rozhodli sme sa vybrať takú vzorku ukážok, na ktorých sa pokúsime vysvetliť zámer autorov a zmýšľanie žiakov pri voľbe správne odpovede.

Tab. 14 Súhrnné charakteristiky položiek – Počúvanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
1	88,5	38,5	,00	1,53	1,53	,385
2	89,3	26,9	,00	,00	,00	,321
3	90,8	23,1	,00	,00	,00	,233
4	88,5	38,5	,00	,00	,00	,307
5	79,4	30,8	,00	,00	,00	,239
6	67,9	30,8	,00	,00	,00	,347
7	81,7	42,3	,00	,76	,76	,410
8	88,5	-7,7	,00	,00	,00	-,182
9	91,6	7,7	,00	,00	,00	,267
10	77,1	23,1	,00	,76	,76	,276
11	82,4	34,6	,00	,00	,00	,109
12	84,0	34,6	,00	,76	,76	,192
13	33,6	-3,8	,00	,00	,00	,068
14	55,7	30,8	,76	1,53	2,29	,239
15	83,2	23,1	,76	,00	,76	,258
16	42,0	69,2	,76	7,63	8,40	,276
17	45,8	38,5	,76	4,58	5,34	,252
18	67,9	11,5	,76	5,34	6,11	,262
19	71,0	57,7	1,53	6,87	8,40	,531
20	12,2	42,3	1,53	2,29	3,82	,380

Tab. 15 Súhrnné charakteristiky položiek – Gramatika a lexika

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
21	21,4	46,2	,00	,00	,00	,434
22	42,7	23,1	,00	3,05	3,05	,229
23	58,0	65,4	,00	,00	,00	,476
24	80,9	15,4	,00	,76	,76	,025
25	84,0	7,7	,00	,76	,76	,122
26	16,0	26,9	,00	1,53	1,53	,303
27	15,3	30,8	,00	,76	,76	,473
28	35,1	19,2	,00	,76	,76	,150
29	74,0	46,2	,00	3,05	3,05	,368
30	29,8	38,5	,00	1,53	1,53	,305
31	77,1	26,9	,00	,00	,00	,204
32	80,2	19,2	,00	1,53	1,53	,173

33	74,0	11,5	,00	,00	,00	,171
34	77,1	19,2	,00	,00	,00	,180
35	55,0	61,5	,00	1,53	1,53	,391
36	79,4	30,8	,00	,00	,00	,217
37	84,0	26,9	,00	,00	,00	,298
38	66,4	30,8	,00	2,29	2,29	,190
39	84,0	19,2	,00	,00	,00	,175
40	27,5	19,2	,00	1,53	1,53	-,022
41	64,1	61,5	1,53	10,69	12,21	,381
42	29,8	61,5	3,05	,00	3,05	,481
43	29,0	50,0	3,82	11,45	15,27	,445
44	29,0	38,5	3,82	6,87	10,69	,330
45	16,8	30,8	4,58	16,03	20,61	,169
46	86,3	34,6	4,58	,76	5,34	,261
47	16,8	26,9	5,34	4,58	9,92	,302
48	51,1	69,2	5,34	5,34	10,69	,490
49	13,0	7,7	5,34	12,98	18,32	,164
50	37,4	26,9	5,34	1,53	6,87	,227
51	31,3	65,4	9,92	14,50	24,43	,412
52	29,8	57,7	10,69	9,16	19,85	,413
53	36,6	76,9	10,69	9,92	20,61	,494
54	44,3	76,9	13,74	9,92	23,66	,539
55	25,2	73,1	16,79	9,16	25,95	,595
56	20,6	61,5	19,08	16,03	35,11	,562
57	39,7	73,1	19,85	14,50	34,35	,549
58	26,7	42,3	22,14	12,98	35,11	,399
59	55,0	76,9	22,90	,76	23,66	,561
60	23,7	65,4	22,90	12,98	35,88	,566

Tab. 16 Súhrnné charakteristiky položiek – Čítanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
61	34,4	46,2	,00	1,53	1,53	,317
62	54,2	57,7	,00	2,29	2,29	,319
63	16,0	34,6	,00	1,53	1,53	,208
64	54,2	53,8	,00	1,53	1,53	,341
65	42,0	76,9	,00	2,29	2,29	,396
66	45,8	76,9	,00	2,29	2,29	,522
67	30,5	69,2	,00	6,11	6,11	,414
68	23,7	15,4	,00	1,53	1,53	,129
69	31,3	30,8	,00	,00	,00	,272
70	35,1	30,8	,00	3,82	3,82	,183
71	41,2	57,7	,00	,76	,76	,386
72	69,5	42,3	,00	,00	,00	,271
73	29,8	61,5	,76	,00	,76	,301
74	41,2	69,2	14,50	13,74	28,24	,524
75	48,9	57,7	16,79	12,21	29,01	,484
76	38,9	50,0	20,61	13,74	34,35	,482
77	29,0	65,4	22,14	12,98	35,11	,555
78	32,1	88,5	23,66	15,27	38,93	,631
79	38,9	69,2	29,01	2,29	31,30	,521
80	45,8	57,7	29,01	12,98	41,98	,476

Nepriaznivé hodnoty položiek sú v tabuľkách farebne označené. Za nepriaznivú považujeme zo štatistického hľadiska obťažnosť pod 20 % a nad 80 %, citlivosť pod 30 %, neriešenosť nad 30 % a koreláciu položky so zvyškom testu pod 0,3.

Analýza položiek testu EČ MS z RJ úroveň B2, 2013

Pre potreby interpretácie kvality položiek je potrebné rozumieť tabuľke poskytujúcej štatistické hodnoty analýzy položiek testu. Tabuľka v prvom riadku obsahuje možnosti voľby pre konkrétnu položku testu (napr. A01, B01, C01, D01 – sú možnosťami voľby v testovej položke 01 a X01 – predstavuje neriešenie testovej položky 01).

Pri úlohách s výberom odpovede sa vyhodnocuje osobitne každá ponúknutá odpoveď. Uvádza sa *P. Bis.* každej možnosti a percentuálny podiel žiakov, ktorí si vybrali danú možnosť (frekvencia). Tieto údaje sú uvedené aj pre skupinu žiakov, ktorí na úlohu neuviedli odpoveď. Žltou farbou je označený stĺpec (prípadne riadok) so správnou odpoveďou. Položky s výberom odpovede hodnotíme podľa nasledovných kritérií:

1. Podiel žiakov, ktorí si vybrali správnu odpoveď, by mal byť najväčší.
2. Hodnota *P. Bis.* správnej odpovede by mala byť väčšia ako 30. Väčšina v teste celkove úspešnejších žiakov by si mala vybrať správnou odpoveď. Pri nedodržaní tohto kritéria je hodnota zvýraznená červenou farbou.
3. Hodnota *P. Bis.* nesprávnej odpovede (distraktora) by mala byť záporná. Distraktory by si mali vybrať žiaci v teste celkove menej úspešní. Pri nedodržaní tohto kritéria je hodnota zvýraznená hnedou farbou.

Údaje v druhom riadku zoradené pod jednotlivými možnosťami voľby A – D a X uvádzajú hodnotu Point Biserial (*P. Bis.*) predstavujúcu koreláciu medzi položkou a zvyškom testu. Hodnota *P. Bis.* by pri správnej odpovedi nemala byť záporná, mala by to byť hodnota nad 0,30. Dôležité pre kvalitu položky je aj to, aby mali všetky distraktory hodnotu *P. Bis.* zápornú. Ďalšími údajmi je P – podiel žiakov z celkového súboru testovaných žiakov, ktorí si volili danú možnosť, a údaj N – počet žiakov. Správna odpoveď je v tabuľke zreteľne označená žltou farbou stĺpca.

Niekedy dochádza k situáciám:

- a) že si správnou odpoveď volilo **menej** žiakov ako distraktor (nesprávnu možnosť), ale hodnota *P. Bis.* uvedená pri správnej odpovedi aj pri distraktore má správne hodnoty. Túto skutočnosť interpretujeme tak, že hoci si žiaci volili viac distraktor ako správnu

odpoveď, išlo práve o tých žiakov, ktorí boli zaradení do skupín s nižšou priemernou úspešnosťou v teste. Preto sú hodnoty v poriadku.

- b) že si správnu odpoveď volilo **viac** žiakov ako distraktor, ale hodnota *P. Bis.* uvedená pri správnej odpovedi má zlú hodnotu – zápornú alebo nízku. Túto skutočnosť interpretujeme tak, že aj napriek tomu, že si viac žiakov volilo správnu odpoveď – išlo o skupinu žiakov, ktorí boli celkovo priemerne menej úspešní v teste.

Tab. 17 Tabuľka položkovej analýzy (položka 01, testu AJB2)

	A01	B01	C01	D01	X01
P. Bis.	-,29	,35	-,14	-,09	-,03
P	,19	,77	,03	,01	,00
N	1372,00	5743,00	232,00	63,00	4,00

Pokiaľ sa zameriame na prvú položku v teste B2, na tabuľke vidíme, že správna odpoveď mala byť B. Správnu možnosť si volilo aj najviac žiakov. Záporné hodnoty *P. Bis.* sa ukázali vo všetkých distraktoroch. O položke môžeme povedať, že mala vyhovujúce štatistické hodnoty zistené pri analýze distraktorov. Žiaden z distraktorov nemýlil žiakov, nebol pre nich chytákom. Slabší žiaci sa najviac mýlili pri distraktore A. Zase sa potvrdilo, že niektorí žiaci počuli len slovo *surgery* a neuvedomovali si súvislosti východiskovej nahrávky – nepočúvali s porozumením, čo malo za výsledok ich zlyhanie v tejto položke.

01. The break in Carrie's career was caused by her marriage and her .

(A) back surgery

(B) husband's operation

(C) husband's hockey activities

(D) writing of a book

Východiskový text:

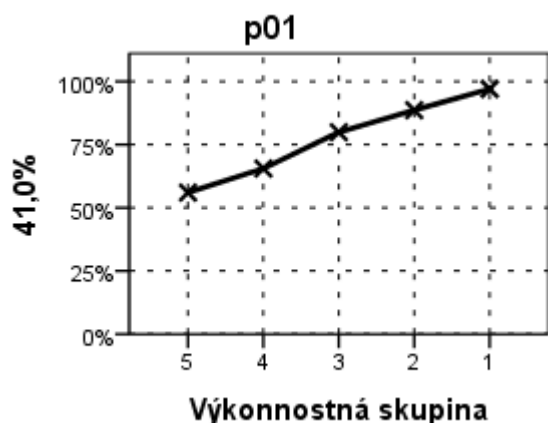
I got married in 2010, and after that I was gone most of the year on tour. Last year was a good year just to take it in, to be married. Also, Mike had shoulder surgery, so I was taking care of him – driving him to the doctor, waking up to give him medication – and I wrote songs in pockets.

Veľmi dôležitým krokom k interpretácii výsledkov a stanoveniu záverov vyplývajúcich z výsledkov testovania je oboznámenie sa s grafom citlivosti položiek testu.

Citlivosť položky sa vypočíta tak, že žiakov na základe ich výsledkov v teste zoradíme do piatich skupín a sledujeme ich priemernú úspešnosť v danej položke. Spodná časť grafu je rozčlenená na 5 hodnôt, ktoré reprezentujú 5 skupín žiakov zoradených podľa priemernej úspešnosti dosiahnutej v teste. Na grafe sa každej skupine žiakov priradí priemerná úspešnosť v danej položke. Preto podľa výslednej krivky v grafe môžeme odhadnúť charakter položky. Keďže zámerom každej položky v NR teste by malo byť to, že bude výkony žiakov rozlišovať, výsledná krivka by mala mať stúpajúcu tendenciu. Naopak,

klesajúca tendencia krivky predstavuje stav, keď aj priemerne najúspešnejší žiaci v teste v danej položke dosiahli horšie výsledky ako tí, ktorí boli priemerne v teste najslabší.

Na obrázku 15 vidíme graf citlivosti položky 01. Krivka má stúpajúcu tendenciu a citlivosť 41,0 %. O takejto položke môžeme vyvodiť záver, že má vyhovujúcu rozlišovaciu schopnosť.

Obr. 13 Graf citlivosti (položka 01, úroveň B2)

1. časť: *Listening* – obsahová analýza položiek

Položka 03: predstavovala úlohu s výberom odpovede typu multiple choice (výber zo 4 možností). Spadala do témy *Kultúra a umenie* a testovala zručnosť počúvanie s porozumením. Položka bola v teste zaradená do prvej časti počúvania s porozumením pod názvom úlohy *An Interview with Carrie Underwood*.

03. One thing that annoys Carrie is her inability to .

(A) sing whistle tones

(B) create lyrics

(C) write songs alone

(D) play an instrument

Východiskový text:

I am competitive. When I hear somebody else do something I can't, it drives me mad. Steven Tyler for example - that screamy thing he does? I can't do that. I have too much control over my voice. Or people like Mariah Carey, who can do whistle tones.

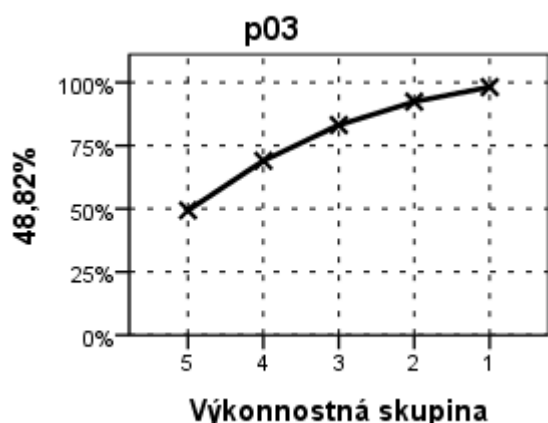
K správne mu riešeniu položky musel žiak rozumieť dialogickému ústnemu prejavu v nahrávke a odlíšiť podstatné a špecifické informácie. Žiak musel poznať výrazy *annoys*, *inability*, *whistle tones* a na základe vypočutého identifikovať synonymické vyjadrenia týchto výrazov prezentované osobou zainteresovanou do rozhovoru v nahrávke. Bolo potrebné pochopiť nasledujúce kľúčové synonymické vyjadrenia: *annoys* – *drives me mad*; *her inability to* – *do something I can't*; *sing whistle tones* – *can do whistle tones*.

Z ponúkaných možností bola správna možnosť A ($P. Bis. = 0,40$) a všetky distraktory boli vhodne zvolené, keďže mali hodnotu $P. Bis.$ zápornú.

Tab. 18 Tabuľka položkovej analýzy (položka 03, testu AJB2)

	A03	B03	C03	D03	X03
P. Bis.	,40	-,16	-,33	-,09	-,02
P	,78	,05	,15	,02	,00
N	5815,00	349,00	1090,00	145,00	16,00

Priemerná úspešnosť riešenia položky žiakmi bola 78,4 %, a preto hovoríme o ľahkej položke. Položka má veľmi dobrú rozlišovaciu schopnosť, čo dokazuje aj hodnota citlivosti 48,82 %. Z obr. 16 vidno, že táto úloha má charakter veľmi dobrej položky, ktorá citlivo rozlišuje úspešných a menej úspešných žiakov, a preto hovoríme o veľmi vhodne zvolenej položke do NR testu. Pravdepodobnosť zvládnutia tejto položky bola priamo úmerná úspešnosti žiaka v celom teste, išlo teda o jav, ktorý „dobrí“ žiaci spoľahlivo zvládli, zatiaľ čo „slabším“ žiakom mohol spôsobovať vážne problémy.

Obr. 14 Graf citlivosti (položka 03, úroveň B2)

Položka 09: predstavovala úlohu s výberom odpovede typu multiple choice (výber z 3 možností). Tematicky spadala do témy: *Vedecko-technický rozvoj* a testovala zručnosť počúvanie s porozumením. Položka bola v teste zaradená do druhej časti počúvania s porozumením pod názvom úlohy *A Famous Industrialist*. K správne riešeniu položky musel žiak porozumieť dialogickému ústnemu prejavu v nahrávke, odlíšiť podstatné informácie od menej podstatných a porozumieť špecifickým informáciám. Žiak musel určiť, či bola východisková veta pravdivá, nepravdivá alebo z nahrávky nevyplývala.

09. Ford was promoted to Chief Engineer in the first year of his contract with the Edison Illuminating Company.

(A) true (B) false (C) not stated

Východiskový text:

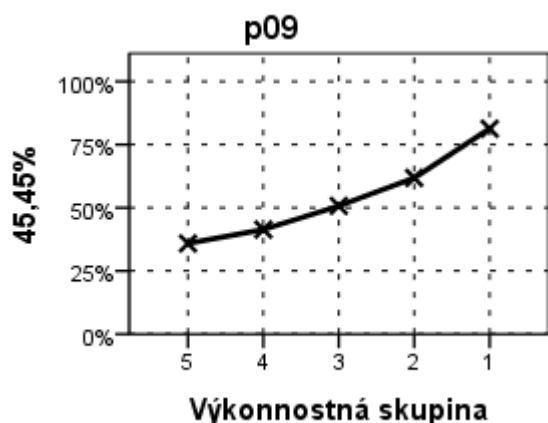
In 1891 Ford became an engineer with the Edison Illuminating Company, and after his promotion to Chief Engineer in 1893 he had enough time and money to devote attention to his personal experiments on internal combustion engines.

Zistilo sa, že lexika obsiahnutá vo východiskovej vete aj v nahrávke nespôsobovala výrazné problémy. Z ponúkaných možností: A. true, B. false, C. not stated bola správna možnosť B ($P. Bis. = 0,28$), tiež ju volilo najviac žiakov (pozri Tabuľka 21). Nižšia ako vyhovujúca hodnota 0,30 nám hovorí o tom, že pri riešení tejto položky zlyhali aj niektorí žiaci v teste priemerne úspešnejší. Dovoľme si však tvrdiť, že všetky distraktory boli vhodne zvolené, keďže mali hodnotu $P. Bis.$ zápornú. Viacero žiakov volilo možnosť A – označilo vetu v položke za pravdivú, kľúčovým bolo pochopiť časovú súslednosť javov, ktoré boli prostredníctvom rokov spomenuté v nahrávke.

Tab. 19 Tabuľka položkovej analýzy (položka 09, testu AJB2)

	A09	B09	C09	D09	X09
P. Bis.	-,26	,28	-,04	-,02	
P	,36	,54	,09	,00	
N	2693,00	4022,00	687,00	12,00	

Priemerná úspešnosť riešenia položky žiakmi bola 54,2 %, a preto hovoríme o stredne obťažnej položke. Položka má veľmi dobrú rozlišovaciu schopnosť, čo dokazuje aj hodnota citlivosti 45,45 %. Z obr. 17 je zrejmé, že táto úloha má charakter dobrej položky, ktorá rozlišuje úspešných a menej úspešných žiakov.

Obr. 15 Graf citlivosti (položka 09, úroveň B2)

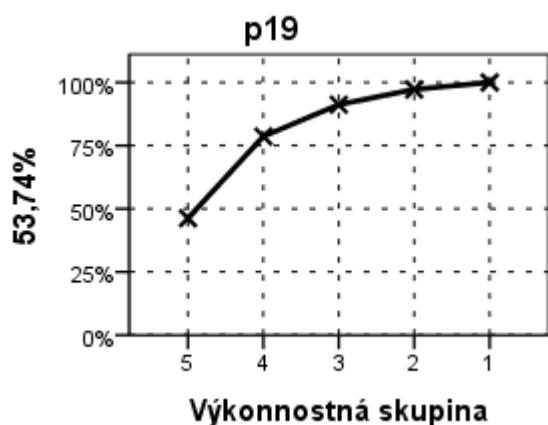
Položka 19: predstavovala úlohu s krátkou odpoveďou, usporiadanie výrokov podľa toho, v akom poradí odznejú v nahrávke. Tematicky spadala do tém: *Rodina, Mládež a jej svet, Vzťahy medzi ľuďmi*, a testovala zručnosť počúvanie s porozumením. Položka bola v teste zaradená do tretej časti počúvania s porozumením pod názvom úlohy *Common Friendship Problems*. K správne mu riešeniu položky musel žiak porozumieť dialogickému ústnemu prejavu v nahrávke, odlíšiť podstatné informácie od menej podstatných a porozumieť hlavnej myšlienke určitej ohraničenej výpovede. K správne mu riešeniu sa žiak dopracoval vtedy, ak vhodne priradil vetu: *Some friendships don't survive* k jednému z návrhov, ktorý odznel v nahrávke. Vzhľadom na frekvenciu výrazu *friendship* vo východiskovej vete táto položka nespôsobovala žiakom takmer žiadne problémy a v rámci počúvania s porozumením išlo o dobre riešenú položku.

09. *Some friendships don't survive.*

Východiskový text:

Rejection by a friend is never easy; and it's especially difficult for children and teenagers. Sometimes children are rejected even by long-time friends, or forgotten in favour of more popular kids. It's also possible for friends to separate during school, as interests change or develop. If children are neglected by friends, let them know that sometimes friendships don't last and point out friends that are still there for them.

Úspešnosť položky bola 82,7 %, hovoríme preto o veľmi ľahkej položke. Položka má veľmi dobrú rozlišovaciu schopnosť, čo dokazuje vysoká hodnota citlivosti 53,7 %. Z obr. 18 môžeme vidieť, že táto úloha má charakter vynikajúcej položky, ktorá rozlišuje priemerne úspešných a menej úspešných žiakov, a preto hovoríme o veľmi vhodne zvolenej položke do NR testu. Pravdepodobnosť jej zvládnutia bola priamo úmerná úspešnosti žiaka v celom teste, išlo teda o jav, ktorý „dobrí“ žiaci spoľahlivo zvládli, zatiaľ čo „slabším“ žiakom mohol spôsobovať vážne problémy.

Obr. 16 Graf citlivosti (položka 19, úroveň B2)

2. časť: *Language in Use* – obsahová analýza položiek

Položka 24: predstavovala úlohu s výberom odpovede typu multiple choice (výber zo 4 možností) a testovala lexikálno-gramatickú zručnosť. Položka bola v teste zaradená do prvej úlohy v rámci časti gramatika a lexika pod názvom *Moving Is a Process of Loss and Gain*. K správne riešeniu položky mohol žiak dospieť na základe uplatnenia receptívneho ovládania gramatických javov a slovnej zásoby.

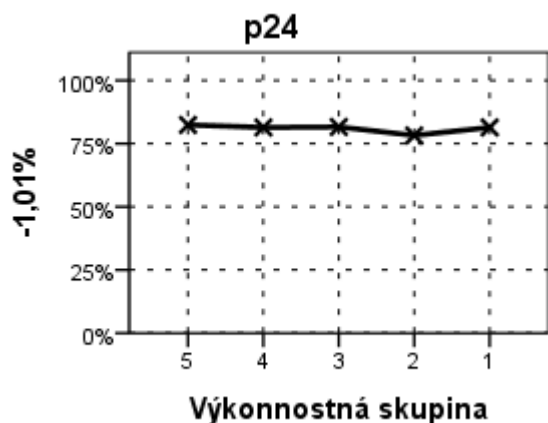
09. Now they live in a lovely detached house in a clean, beautiful city with of wonderful festivals going on around them.					
(A) many	(B) number	(C) great deal	(D) a lot		

Pre správne riešenie musel žiak pochopiť význam vety *Now they live in a lovely detached house in a clean, beautiful city with _____ of wonderful festivals going on around them*, zakomponovanej do kontextu a následne vybrať správnu odpoveď z ponúkaných možností. Z ponúkaných možností: A. *many*, B. *number*, C. *great deal*, D. *a lot of*, bola správna možnosť D (*P. Bis.* = 0,02), aj napriek tomu, že správne odpovedalo najviac žiakov, distraktor B dosiahol tiež kladnú hodnotu (*P. Bis.* = 0,11), čo znamená, že aj žiaci v teste priemerne úspešnejší si volili túto nesprávnu možnosť (pozri: Tab. 22). Tento jav odôvodňujeme skutočnosťou, že niektorí žiaci neboli schopní uplatniť gramatické vedomosti v kontexte.

Tab. 20 Tabuľka položkovej analýzy (položka 24, testu AJB2)

	A24	B24	C24	D24	X24
P. Bis.	-,09	,11	-,02	-,02	,00
P	,06	,10	,02	,81	,00
N	472,00	766,00	161,00	6007,00	9,00

Štatistické parametre položky indikujú priemernú úspešnosť riešenia položky 81 %, to znamená, že len 19 % žiakov nezvládlo vybrať správne riešenie. Dosiahnutá citlivosť má zápornú hodnotu -1,01, čo je zo štatistického hľadiska nevyhovujúce (vidíme ju aj graficky znázornenú na obr. 19). Položka nerozlíšila dobre výkony žiakov jednotlivých výkonnostných skupín, a preto nebola najvhodnejšou do NR testu.

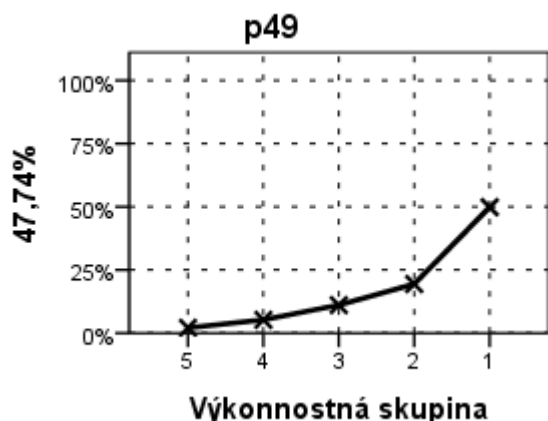
Obr. 17 Graf citlivosti (položka 24, úroveň B2)

Položka 49: predstavovala úlohu s krátkou odpoveďou, testovala lexikálno-gramatickú zručnosť – tvorenie slov. Položka bola v teste zaradená do tretej úlohy v rámci časti gramatika a lexika pod názvom *The Women of the Year*. K správne riešeniu položky musel žiak uplatniť produktívne ovládanie slovnej zásoby.

Položka vychádzala z východiskovej vety *Some have made incredible contributions to the movement for the rights of the _____ (able); some have fostered more children than you can count* zakomponovanej do kontextu. V porovnaní s predchádzajúcim príkladom neponúkala výber možností, žiak na základe ponúknutého slova sám produkoval odpoveď – tvoril správny tvar slova na základe kontextu. Správnu odpoveďou bol výraz *disabled*.

49. *Some have made incredible contributions to the movement for the rights of the (able); some have fostered more children than you can count.*

Štatistické parametre položky v ukážke indikujú priemernú úspešnosť riešenia 17,5 %, ide teda o obťažnú položku. Aj napriek vysokej náročnosti má položka svoje opodstatnenie v zaradení do testu, pretože má dobrú rozlišovaciu schopnosť. Dosiahnutá citlivosť 47,74 je zo štatistického hľadiska vyhovujúca. Citlivosť vidíme graficky znázornenú na obr. 49. Žiaci najslabšej výkonnostnej skupiny ju riešili priemerne na veľmi nízke percentá, žiaci celkovo v teste najúspešnejší ju zvládli priemerne na 50 %.

Obr. 18 Graf citlivosti (položka 49, úroveň B2)

3. časť: Reading – obsahová analýza položiek

Položka 63: predstavovala úlohu s výberom odpovede zameranú na priradovanie. Tematicky spadala do tém: *Rodina a Vzťahy medzi ľuďmi* a testovala zručnosť čítanie s porozumením. Položka bola v teste zaradená do prvej časti čítania s porozumením pod názvom úlohy *The Wartime Wedding*. K správne riešeniu položky musel žiak porozumieť podstatným a špecifickým informáciám pri vnímaní a chápaní logickej štruktúry textu s využitím lexikálnych i gramatických poznatkov. Žiak pracoval s textom, v ktorom boli na určitých miestach vynechané vety s informáciou viažucou sa na prechádzajúcu alebo nasledujúcu časť textu. Aj napriek relatívne prijateľným výsledkom v časti čítanie s porozumením majú žiaci reaktívne značné problémy práve v práci s logickou štruktúrou textu. Nepoznajú kohézne a koherentné prvky textu a často nemajú dostatočnú gramatickú a lexikálnu výbavu na to, aby text vnímali aj s jeho logickými prepojeniami.

63. Organising and funding a wedding during WW II wasn't easy. ☐ Believing in the tradition of having something old, new, borrowed and blue, I borrowed a cream satin gown from my Aunt Bessie - it counted as something old too! I did buy a new veil and we had glass bluebirds on top of our traditional fruit wedding cake.

Správna odpoveď:

F/ Although we didn't have money to spare, we did our best.

Ostatné alternatívy:

A/ After that we held a reception for several people at Mum's home nearby.

B/ It was specially made for me by a relative.

C/ Fortunately, Mum managed to buy a dress for me.

D/ We were going to honeymoon there.

E/ When I finally agreed he couldn't believe it.

F/ Although we didn't have money to spare, we did our best.

G/ However, Alan came in and asked me for a date.

H/ Many of our guests therefore made their outfits from curtains.

*I/ Unimpressed, I'd sighed to myself that he must really admire himself.
J/ In reality, it wasn't possible.*

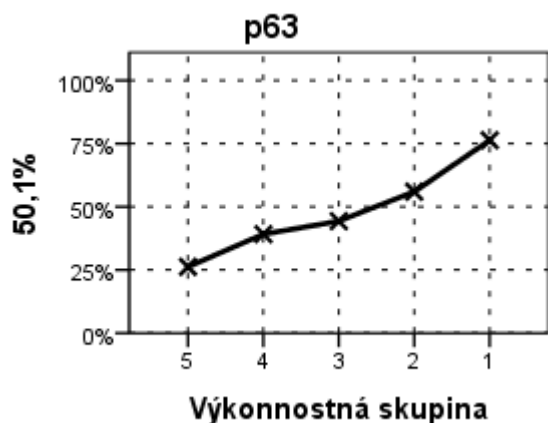
Uvedieme si príklad položky, ktorú viacerí žiaci riešili pomerne dobre. Vychádzame z presvedčenia, že lexika, ako aj logický sled udalostí v texte boli jednoduchšieho charakteru, preto sa táto skutočnosť mohla podpísať na vyššej úspešnosti. Z ponúkaných možností A - J bola správna možnosť F (*P. Bis.* = 0,32), tiež ju volilo najviac žiakov (pozri Tabuľka 24). O vhodnosti autormi zvolených formulácií možností A – J svedčí pomerne vysoká hodnota medzipoložkovej korelácie pri správnej možnosti F a tiež aj objektívny dôkaz o zápornej hodnote preukázanej u všetkých ostatných distraktorov. Pravdepodobnosť zvládnutia tejto položky bola priamo úmerná úspešnosti žiaka v celom teste, išlo teda o jav, ktorý „dobrí“ žiaci spoľahlivo zvládli, zatiaľ čo „slabším“ žiakom mohol spôsobovať oveľa väčšie problémy.

Tab. 21 Tabuľka položkovej analýzy (položka 63, testu AJB2)

	A63	B63	C63	D63	E63	F63	G63	H63	I63	J63	X63
P. Bis.	-,13	-,16	-,07	-,14	-,17	,32	-,05	-,15	-,10	-,01	-,12
p	,02	,03	,13	,01	,02	,48	,01	,03	,01	,26	,01
N	156,00	196,00	929,00	65,00	137,00	3590,00	69,00	240,00	70,00	1902,00	55,00

Pokiaľ chceme preskúmať postupy študentov pri voľbe jednotlivých možností pri práci s textom, musíme si uviesť preferenciu najčastejšie volených distraktorov s ich plným znením. Vyberieme tie príklady, v ktorých sa žiaci najviac mýlili. Správne mal žiak uviesť možnosť F (48 % žiakov). Žiaci sa však najviac mýlili na možnosti J (26 % žiakov) resp. na distraktore C (13 % žiakov).

Priemerná úspešnosť riešenia položky bola 48,4 %, a hovoríme preto o stredne obťažnej položke. Položka má veľmi dobrú rozlišovaciu schopnosť, čo dokazuje aj hodnota citlivosti 50,1 %. Z obr. 21 je zrejmé, že táto úloha má charakter dobrej položky, ktorá rozlišuje úspešných a menej úspešných žiakov.

Obr. 19 Graf citlivosti (položka 63, úroveň B2)

Položka 70: predstavovala úlohu s výberom odpovede (výber z 3 možností) zameranú na hľadanie špecifickej informácie v štruktúre textu. Tematicky spadala do tém: *Šport, Záľuby, voľný čas a životný štýl*, a testovala zručnosť čítanie s porozumením. Položka bola v teste zaradená do druhej časti čítania s porozumením pod názvom úlohy *Between Birth and the World Championship Match*. K správne riešeniu položky musel žiak vyhľadať podstatné alebo špecifické informácie v štruktúre textu zadané prostredníctvom výrokov pod textom, porozumieť im a určiť, či sú pravdivé alebo nepravdivé, tiež zdôvodniť svoju odpoveď určením odseku obsahujúceho danú informáciu.

V tomto type cvičení na čítanie s porozumením žiaci obyčajne dosahujú najlepšie výsledky. Vyhľadávanie špecifických informácií v texte je pravdepodobne zručnosť, ktorú pravidelne trénujú v rámci hodín anglického jazyka v školách, a tiež existuje veľa učebníc a podporných materiálov, ktoré prezentujú práve tento alebo veľmi podobný typ cvičenia.

70. *Kasparov considered the Minsk tournament as a milestone in his career.*

(A) true (B) false Which of the paragraphs (a) – (e) supports your answer?

Východiskový text:

(c) *In 1978, Kasparov participated in the Sokolsky Memorial tournament in Minsk. He had been invited as an exception but took first place and became a chess master. Kasparov has repeatedly said that this event was a turning point in his life – to play chess professionally. He has also said that after the victory, he thought he had a very good shot at the World Championship. After several other successes, he won the World Junior Chess Championship in Dortmund, West Germany in 1980.*

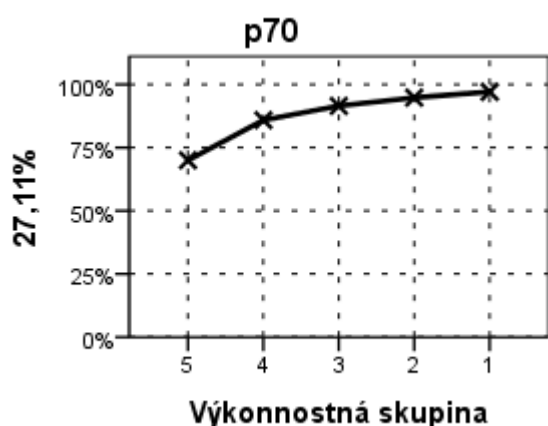
Teraz si uvedieme východiskové vetu – výrok, informáciu, ktorú mali žiaci nájsť, posúdiť a odôvodniť jej pravdivosť či nepravdivosť: *Kasparov considered the Minsk tournament as a milestone in his career*. Kľúčom pre správne riešenie je poznať výrazy *considered*, *milestone*, *tournament* a vedieť ich priradiť k informácii v štruktúre textu. Úlohou bolo označiť jednu z možností A alebo B a zadať číslo odseku a – e, ktorý dokladoval tvrdenie žiaka.

Z ponúkaných možností bola správna možnosť AC, tiež ju volilo najviac žiakov (pozri Tabuľka 24).

Tab. 22 Tabuľka variácií odpovedí (položka 70, testu AJB2)

AA	AB	AC	AD	AE	BA	BB	BC	BD	BE	XY
,3%	,5%	87,9%	,6%	,2%	,4%	,3%	8,2%	,3%	,2%	,11%

Priemerná úspešnosť riešenia položky bola 87,9 %, hovoríme preto o veľmi ľahkej položke. Položka má však nedostatočnú hodnotu citlivosti (27,11 %) – rozlišovaciu schopnosť. Na obr. 22 je vidieť, že položka bola pre žiakov všetkých výkonnostných skupín takmer rovnako ľahká, preto dokázala odlíšiť iba žiakov najslabšej výkonnostnej skupiny.

Obr. 20 Graf citlivosti (položka 70, úroveň B2)

Položka 80: predstavovala doplňovaciu úlohu s krátkou odpoveďou zameranú na pochopenie špecifických informácií textu a hlavnej myšlienky. Tematicky spadala do témy *Mestá a miesta* a testovala zručnosť čítanie s porozumením. Položka bola v teste zaradená do tretej časti čítania s porozumením pod názvom úlohy *A Few Facts about Iceland*. K správne riešenie položky musel žiak doplniť chýbajúce slovo alebo slová do zadaných viet, opierajúc sa o výpovednú hodnotu textu. Za týmto účelom musel žiak vyhľadať podstatné alebo špecifické informácie v texte a v správnom tvare ich do viet pod textom doplniť. V tomto type cvičení na čítanie s porozumením žiaci obyčajne dosahujú horšie výsledky, pretože je potrebná produkcia odpovede, nielen receptívne uplatnenie jazykových vedomostí. Vo väčšine prípadov sú žiaci schopní informáciu lokalizovať, avšak na úrovni B2 nevedia zručne pracovať s lexikou a na základe štruktúry vety nevedia odhadnúť, aký slovný druh nasleduje. Teraz si uvedieme východiskové vetu, ktorú mali žiaci doplniť, ako aj východiskový text, v ktorom informáciu mali lokalizovať. Správnu odpoveďou bolo *saying/ proverb* alebo *sentence*.

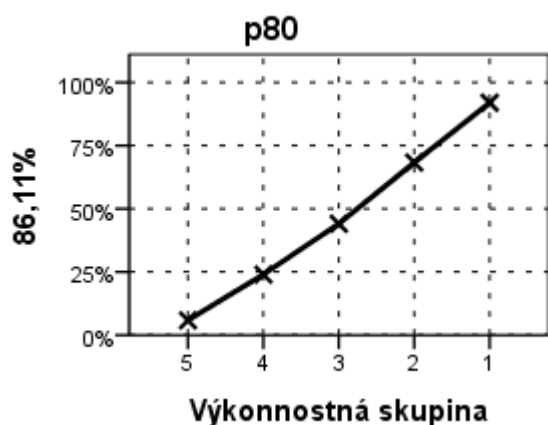
80. The weather changes very often and this is reflected in a commonly known .

(1 word)

Východiskový text:

There is a popular saying in Iceland, "If you don't like the weather, just wait five minutes."

Priemerná úspešnosť riešenia položky bola 46,8 %, hovoríme preto o stredne obťažnej položke. Položka má veľmi dobrú rozlišovaciu schopnosť, čo dokazuje aj hodnota citlivosti 86,11 %. Na obr. 23 je vidieť, že ide o položku, ktorá dobre rozlišuje úspešných a menej úspešných žiakov.

Obr. 21 Graf citlivosti (položka 80, úroveň B2)

3 Vyhodnotenie PFIČ MS z ruského jazyka úroveň B2

Údaje o PFIČ EČ MS z ruského jazyka úroveň B2 sme dostali od 14 274 žiakov z 370 škôl. 97,2 % tvorili žiaci gymnázií. Žiakom bola zadaná jedna úloha so štruktúrovaným zadáním, ktorá tematicky vychádzala z *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z ruského jazyka úroveň B2*. Časová dotácia na vypracovanie úlohy bola 60 minút. Za tento čas mali žiaci napísať esej v rozsahu 200 až 220 slov na tému *Môže byť kniha stále твоjim najlepším priateľom?* Žiaci mali rozpracovať nižšie uvedené body. PFIČ z RJ úroveň B2 bola zadaná v nasledovnom znení:

Téma: *Can a Book Still Be Your Best Friend?*

Write an essay (200 – 220 words) entitled *Can a Book Still Be Your Best Friend?*

- Within the topic mention and describe 5 different issues that support your opinion by giving distinct reasons or demonstrating them by your personal experience.
- Do not forget to include an introductory paragraph and a conclusion.

Práce žiakov hodnotili v školách interní učitelia, ktorí mali v aprobácii ruský jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ MS z cudzích jazykov*, vydaných NÚCEM. Každú prácu mali posúdiť dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená väčšia objektivita hodnotenia. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov.

Priemerná úspešnosť žiakov v PFIČ MS dosiahla 70,68 %. Takéto percento priemernej úspešnosti v PFIČ MS do značnej miery korešponduje s výsledkom žiakov v EČ MS 51,9 %. Zároveň však platí, že na základe výsledku žiaka v EČ MS nie je možné dobre predikovať výsledok v PFIČ MS. Dôvodom môže byť na jednej strane skutočnosť, že ide o odlišný typ úloh, ktoré sledujú iné stránky jazykovej kompetencie žiaka. Na druhej strane pri hodnotení PFIČ nie je možné zaručiť úplnú objektivnosť, keďže hodnotenie je plne v kompetencii danej školy a jednotliví hodnotitelia môžu pri hodnotení udeľovať rôzne počty bodov, a to i napriek centrálne vypracovaným pokynom a kritériám na hodnotenie PFIČ.

Žiaci dosiahli najvyššiu priemernú úspešnosť v kritériu členenie a stavba textu (76 %), to znamená, že zvládli štruktúrovaný prejav po obsahovo-kompozičnej stránke tak, aby bol formulovaný jasne a zrozumiteľne. Nižšiu priemernú úspešnosť dosiahli v kritériu slovná zásoba (68 %). Najnižšiu priemernú úspešnosť dosiahli žiaci v kritériu gramatika (63,9 %).

V tabuľke 25 uvádzame priemernú úspešnosť žiakov vo všetkých oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba).

Tab. 23 Úspešnosť v častiach a celku PFIČ úrovne B2

obsah textu	členenie a stavba textu	gramatika	slovná zásoba	celková
74,8	76,0	63,9	68,0	70,7

Na základe vyššie uvedených výsledkov v jednotlivých častiach PFIČ odporúčame pedagógom a študentom, aby sa viac zamerali na aktívne precvičovanie a upevňovanie gramatiky formou písania rôznych slohových prác, prípadne kratších písomných útvarov, keďže oblasť *gramatiky* je práve tou oblasťou, v ktorej žiaci stratili najvyšší počet bodov. Pozitívne hodnotíme skutočnosť, že žiaci dosahujú pomerne dobré bodové hodnotenie v oblastiach *členenie a stavba textu* a *obsah textu*, čo svedčí o tom, že primerane zvládli porozumenie jednotlivým častiam štruktúrovaného zadania PFIČ, na základe čoho v práci rozpracovali požadované prvky.

Pre MS 2013 nadobudla platnosť legislatívna zmena, podľa ktorej žiak, ktorý nebol úspešný ani v EČ, ani v PFIČ MS, môže vykonať ÚFIČ v riadnom termíne, ale v nasledujúcom školskom roku bude musieť opakovať jednu alebo obe písomné časti MS (podľa výsledku ÚFIČ). Vzhľadom na tieto skutočnosti považujeme za potrebné uviesť aj počet žiakov, ktorí boli neúspešní v oboch častiach (EČ a PFIČ) maturitnej skúšky. Z ruského jazyka, úroveň B2 v EČ MS neuspelo 602 žiakov, čo predstavuje 4,1 % z celkového počtu 14 816 žiakov, z PFIČ MS úrovne B2 neuspelo 250 žiakov. Splnenie podmienok úspešného zvládnutia oboch častí MS (EČ MS ani PFIČ MS) nedosiahlo 78 žiakov. Podrobné údaje o výsledkoch v oboch častiach (EČ aj PFIČ MS) nájdete v tabuľke 26.

Tab. 24 Úspešnosť žiakov – prepojenie úspešnosti v EČ MS a PFIČ MS, úroveň B2

Počet žiakov EČ MS	N žiakov úspešnosť ≤ 33 %	%	Počet žiakov PFIČ	N žiakov úspešnosť ≤ 25 %	%	Počet žiakov EČ a PFIČ	N žiakov úspešnosť ≤ 33 % a 25 %	%
14 819	602	4,1	14 688	250	1,7	14 626	78	0,53

Záver a odporúčania do praxe

Na výsledky riešenia testu externej časti maturity z ruského jazyka úroveň B2 sa môžeme pozerieť z hľadiska kvality výkonu žiakov, ako aj z hľadiska kvality meracieho nástroja – testu, pričom tieto dva aspekty sú navzájom prepojené.

Testovania z ruského jazyka v EČ MS na úrovni B2 sa zúčastnilo 265 žiakov. Priemerná úspešnosť, ktorú dosiahli, bola 51,9 %, pričom najvyššia bola priemerná úspešnosť časti testu *počúvanie* (70,4 %) a najnižšia časti *čítanie* (38,6 %).

Položková analýza nám potvrdila ekvivalentnosť variantov testu. Taktiež žiadna položka nediskriminovala ani chlapcov, ani dievčatá.

Niektoré položky sa ukázali ako príliš ľahké, iné ako príliš obťažné pre žiakov. Hodnota *P. Bis.* niektorých položiek taktiež nedosiahla stanovenú hranicu 0,3. Tieto položky nevedeli dostatočne rozlíšiť celkovo v teste menej úspešných žiakov od tých úspešnejších. Ako najproblematickejšia sa ukázala položka č. 8, ktorá mala: zápornú citlivosť a aj Point Biserial. Avšak test ako celok môžeme považovať za reliabilný: hodnota Cronbachovho alfa bola 0,908, čo hovorí o vysokej spoľahlivosti testu.

Test úrovne B2 riešilo 265 gymnazistov z 39 škôl, pričom počty v jednotlivých krajoch boli v súlade s veľkosťou kraja, Trnavský kraj zastúpený nebol. Podiel chlapcov a dievčat bol približne rovnaký.

Úspešnosť žiakov vo všetkých krajoch bola porovnateľná s národným priemerom, treba však brať do úvahy veľké rozdiely medzi počtami žiakov v jednotlivých krajoch.

Priemerná úspešnosť žiakov v teste bola 51,9 %. Dá sa konštatovať, že dosiahnuté priemerné výkony boli primerané širokospektrálnej populácii, ktorá tento test riešila.

V porovnaní podľa pohlavia, dievčatá a chlapci dosiahli rovnaké priemerné výkony. Výsledky chlapcov a dievčat sú porovnateľné s národným priemerom, hodnoty vecnej signifikancie nie sú významné. Celkovo bol teda test z rodového hľadiska náročnosti položiek dobre vyvážený.

Ak porovnáme výkon podľa polročnej klasifikácie žiaka z ruského jazyka, medzi jednotlivými výkonnostnými skupinami podľa známok sa preukázali rozdiely v dosiahnutých výsledkoch na úrovni veľmi miernej až silnej vecnej signifikancie. Od národného priemeru sa odlišovali najmä výsledky jednotkárov a dvojkárov. Úspešnosť štvorkárov bola horšia ako národný priemer, výsledky päťkárov sa pre malú vzorku neporovnávali.

Základné charakteristiky testu úrovne B2 nepoukazujú na závažné neštandardné vybočenia. Reliabilita testu bola vysoká a aj ďalšie parametre testu svedčia o jeho uspokojivej rozlišovacej sile.

Môžeme skonštatovať, že úroveň zvládania testovacích techník používaných v externej maturitnej skúške z ruského jazyka je prijateľná i vďaka pripravenosti učiteľov na tento druh hodnotenia výkonov žiakov stredných škôl.

Na základe hore uvedeného nás čaká v širšej odbornej pedagogickej komunite poskytnúť vhodné odporúčania do praxe, ktoré pomôžu k zlepšeniu informovanosti o vývoji MS z ruského jazyka a perspektívach jej smerovania.

Výučba ruského jazyka a spôsob preverovania vedomostí žiakov stredných škôl prostredníctvom maturitných testov by mali byť činnosti, ktoré idú ruka v ruke. V priebehu niekoľkých rokov sa podarilo zaviesť nový model maturitnej skúšky, ktorý otvára možnosti naďalej zjednocovať úroveň a spôsob preverovania a objektívneho hodnotenia vedomostí na výstupe zo strednej školy s inými krajinami EÚ. Je preto kľúčové, aby učitelia, ale aj žiaci, vnímali tieto zmeny pozitívne. Dôležitým krokom k pochopeniu koncepcie a zámeru externe zadávanej maturitnej skúšky zo strany verejnosti je neustála interakcia s výsledkami z MS a sledovanie nových trendov, ktoré sa do testovania zavádzajú.

Pokladáme preto za dôležité stanoviť viaceré odporúčania učiteľom ruského jazyka:

- Priebežne kontrolovať aktualizácie zverejnené na stránkach Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania (www.nucem.sk), a mať tak prehľad nielen o možných zmenách v špecifikáciách testov, ale využívať aj možnosť analyzovania zverejnených správ o výsledkoch externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z ruského jazyka.
- Sledovať stránku Štátneho pedagogického ústavu v súvislosti s metodickými a koncepcnými zmenami maturitnej skúšky, byť oboznámený s cieľovými požiadavkami, ktoré sú východiskom k tvorbe testov z cudzích jazykov.
- Mať preštudovaný Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (SERR) a pri hodnotení v rámci triedy používať deskriptory na hodnotenie jazykových zručností uvedené v tomto dokumente.
- Pri výučbe ruského jazyka a príprave budúcich maturantov sa snažiť o posilnenie problematických oblastí špecifikovaných v správach o výsledkoch externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z ruského jazyka a intenzívne viesť žiakov k čítaniu s porozumením.
- Snažiť sa používať také metódy testovania, ktoré žiakov trénujú a pripravujú na spôsob komunikatívneho testovania, presadzovaný pri tvorbe maturitných testov z cudzích jazykov.

Literatúra

1. Bérešová, J. – Dudák, M. – Juščáková, Z.: Správa o výsledkoch externej časti maturitnej skúšky z anglického jazyka úroveň B2. NÚCEM: Bratislava 2009.

2. Bérešová, J. – Gondová, D.: Hodnotenie a interpretácia výsledkov testu externej časti maturitnej skúšky v šk. roku 2007/2008 anglický jazyk úroveň A, B a C. NÚCEM: Bratislava 2008.
3. Burjan, V.: Tvorba a využívanie školských testov vo vzdelávacom procese. Exam: Bratislava 1999.
4. Butaš, J. et.al.: Tvorba testov pre meranie úrovne A1, A2, B1 a B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. ŠPÚ: Bratislava 2011.
5. Common European Framework of Reference: Learning, Teaching, Assessment. Oxford: Oxford University Press 2001.
6. Dudák, M. – Kurajová Stopková, J.: Správa o výsledkoch externej časti maturitnej skúšky z anglického jazyka úroveň B2. NÚCEM: Bratislava 2010.
7. Hendl, J.: Přehled statistických metod zpracování dát. Portál: Praha 2004.
8. Juščáková, Z. – Ringlerová, V.: Príručka (vysvetlenie pojmov používaných v záverečných správach zo štatistického spracovania testov EČ MS). ŠPÚ : Bratislava 2007.
9. Kolektív: Standardy pro pedagogické a psychologické testování. Testcentrum: Praha 2001.
10. Lapitka, M.: Tvorba a použitie didaktických testov. ŠPÚ: Bratislava 1996.
11. Maturita dnes a zajtra. Informačný bulletin pre všetkých záujemcov o inováciu maturitnej skúšky. ŠPÚ: Bratislava.
12. Mrva, M.: Záverečná správa zo štatistického spracovania testu z anglického jazyka, úroveň B2. NÚCEM: Bratislava 2013.
13. Ritomský, A. – Zelmanová, O. – Zelman, J.: Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní s využitím systému SPSS. ŠPÚ: Bratislava 2002.
14. Ritomský, A. – Zelmanová, O.: Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní položková a multivariačná analýza s využitím systému SPSS. ŠPÚ: Bratislava 2003.
15. Rosa, V.: Metodika tvorby didaktických testov. ŠPÚ: Bratislava 2007.
16. Sklenárová, I. – Zelmanová, O.: Metodika spracovania dát z maturity 2005 v systéme SPSS. ŠPÚ: Bratislava 2005.
17. SPSS Base 10.0 User`s Guide. by SPSS Inc.: Chicago 1999.
18. SPSS Base 7.0 Syntax Reference Guide. by SPSS Inc.: Chicago 1996.
19. Špecifikácia testov z cudzích jazykov úroveň B2 pre externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky v školskom roku 2012/2013. NÚCEM: Bratislava 2012.
20. Teorie a metodika. URL: http://www.scio.cz/tvorba_testu/teorie_testu/index.asp (15.06.2006)
21. Turek, I.: Učitel a pedagogický výskum. Metodické centrum: Bratislava 1998.

22. Urbanová, M. – Juščáková, Z.: Správa o výsledkoch externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z anglického jazyka úroveň B2. NÚCEM: Bratislava 2011.
23. Wimmer, G.: Štatistické metódy v pedagogickom výskume. Gaudeamus: Hradec Králové 1993.